

კონფლიქტებისა და მოლაპარაკებების საერთაშორისო კვლევითი ცენტრი

საქართველოში არსებული
ეროვნებათშორისი და რელიგიათშორისი
ურთიერთობების

შეფასება რეგიონების მოსახლეობის მიერ

2009

საქართველოში არსებული ეროვნებათშორისი და რელიგიათშორისი ურთიერთობების

შეფასება რეგიონების მოსახლეობის მიერ

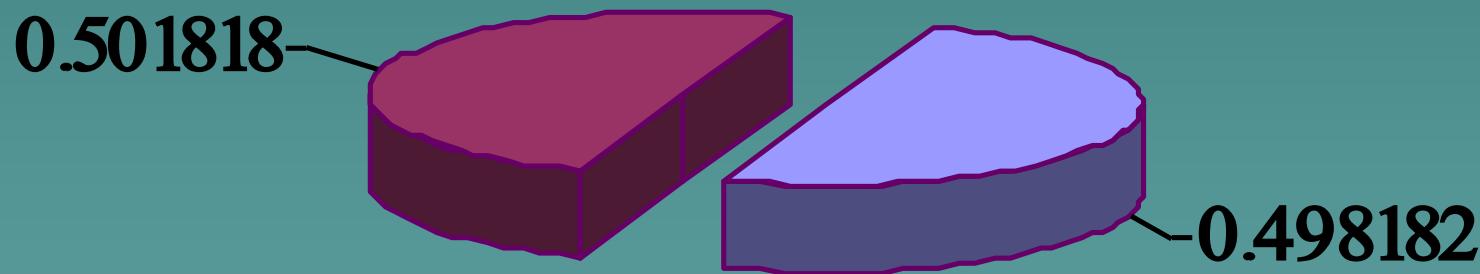
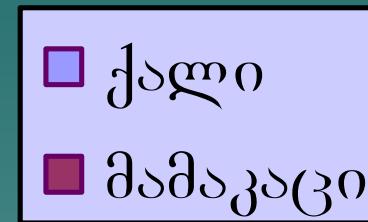
სოციოლოგიური კვლევის შედეგები
2009

კვლევის არეალი, რესპონდენტების რაოდენობა, ჩატარების დრო

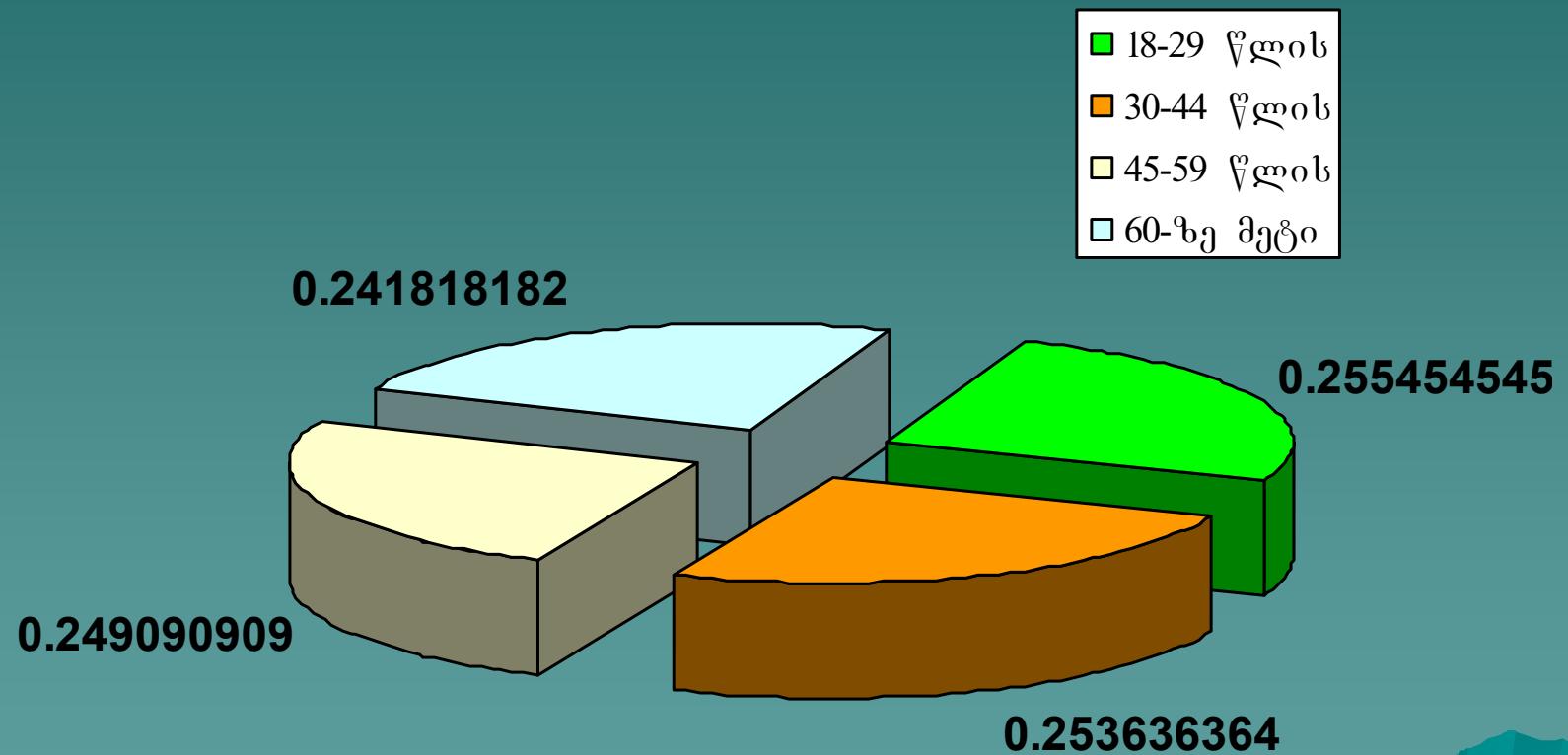
რაონული ცენტრი და მიმდებარე სოფლები:

- ◆ ბოლნისი
  - ◆ მარნეული
  - ◆ ხაშური
  - ◆ ახალციხე და
  - ◆ ხალქალაქი
-
- ◆ 1100 რესპონდენტი
  - ◆ 2009 წლის ივლისი

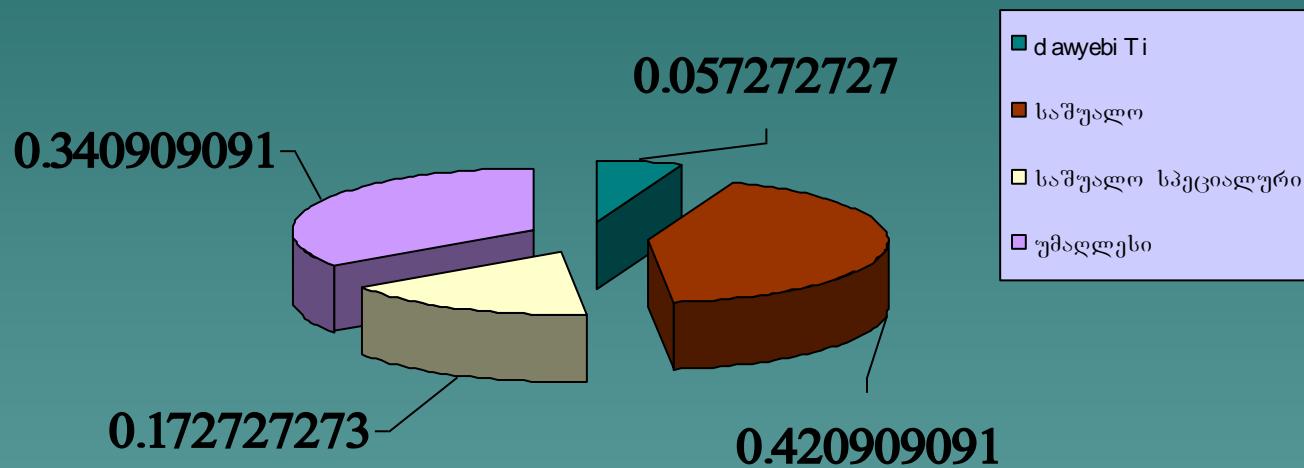
რესპონდენტთა გენდერული განაწილება

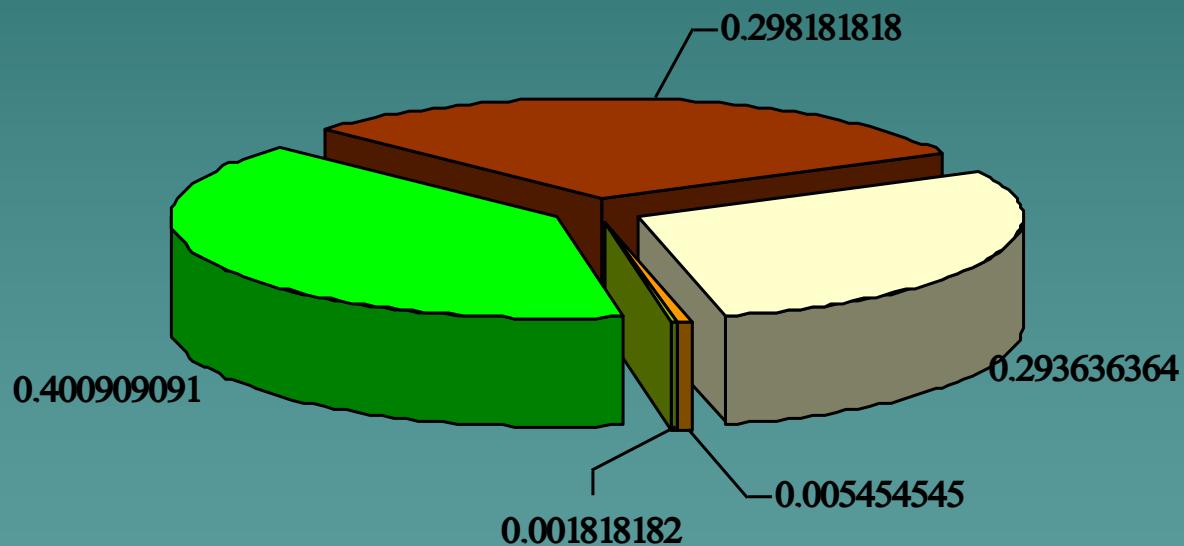
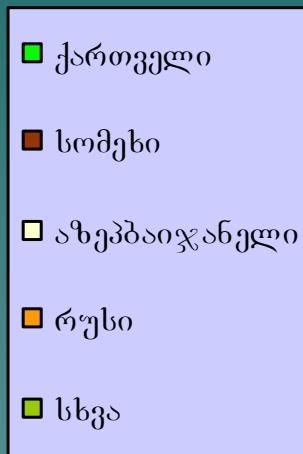
რესპონდენტთა ასაკი

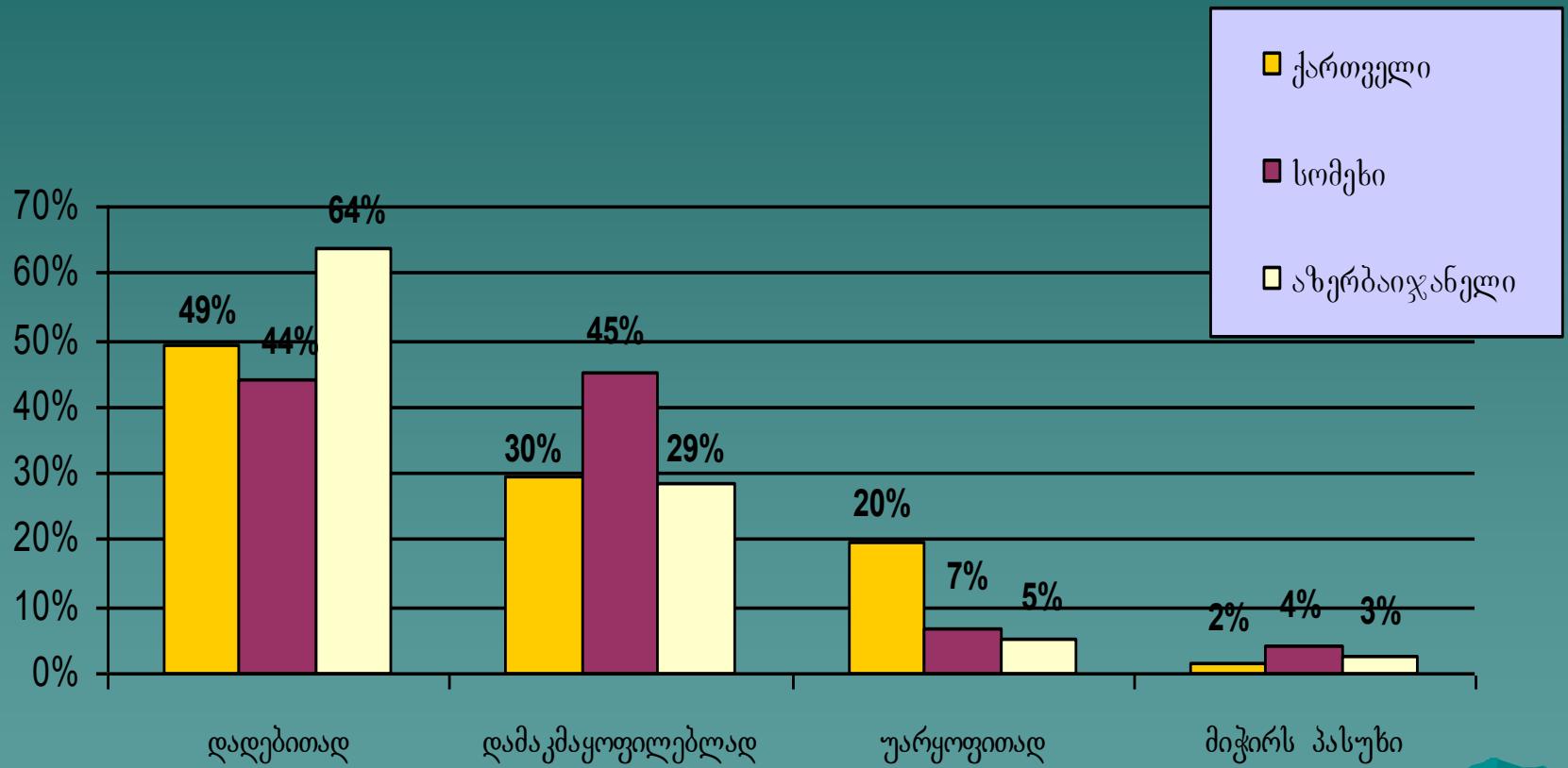
განათლება

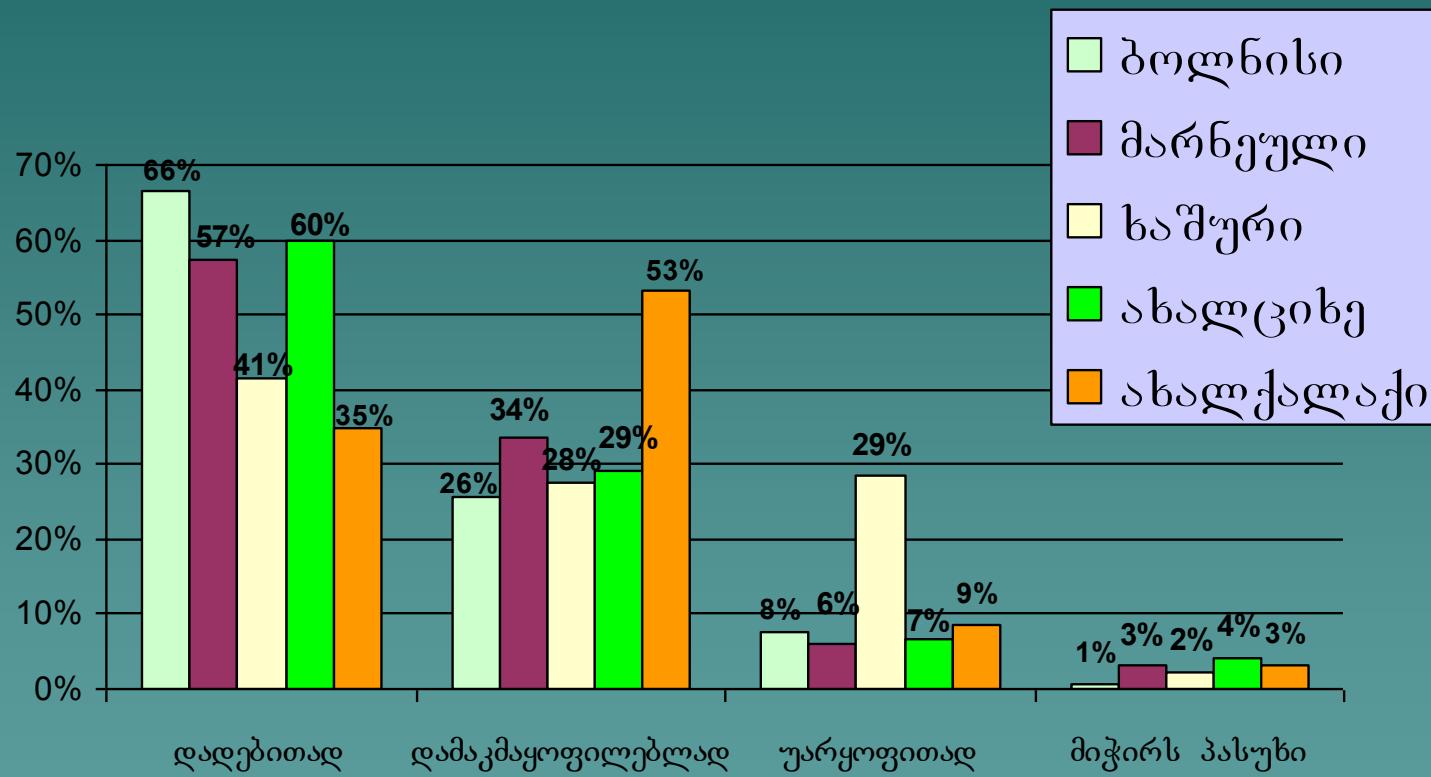
რესპონდენტთა ეროვნება

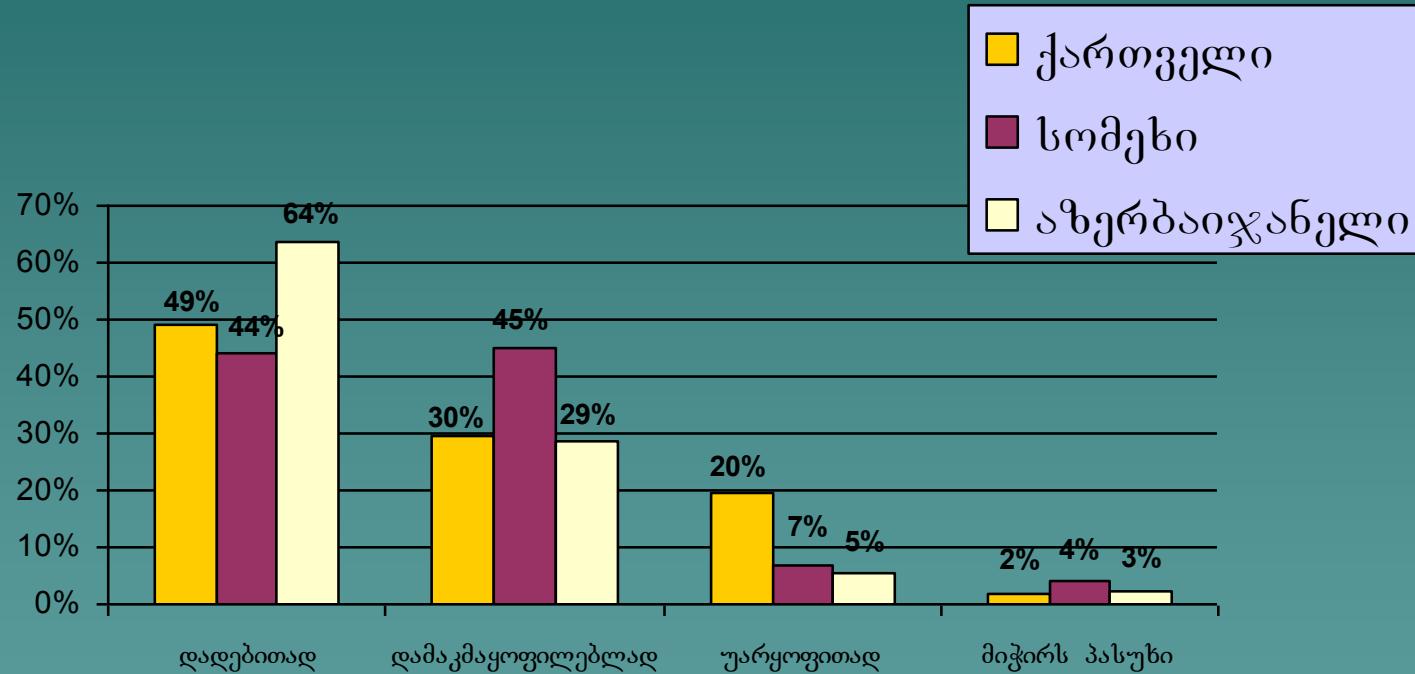
სხვადასხვა ეროვნების ჯგუფების მიერ ეროვნებათაშორისი დამოკიდებულების შეფასება

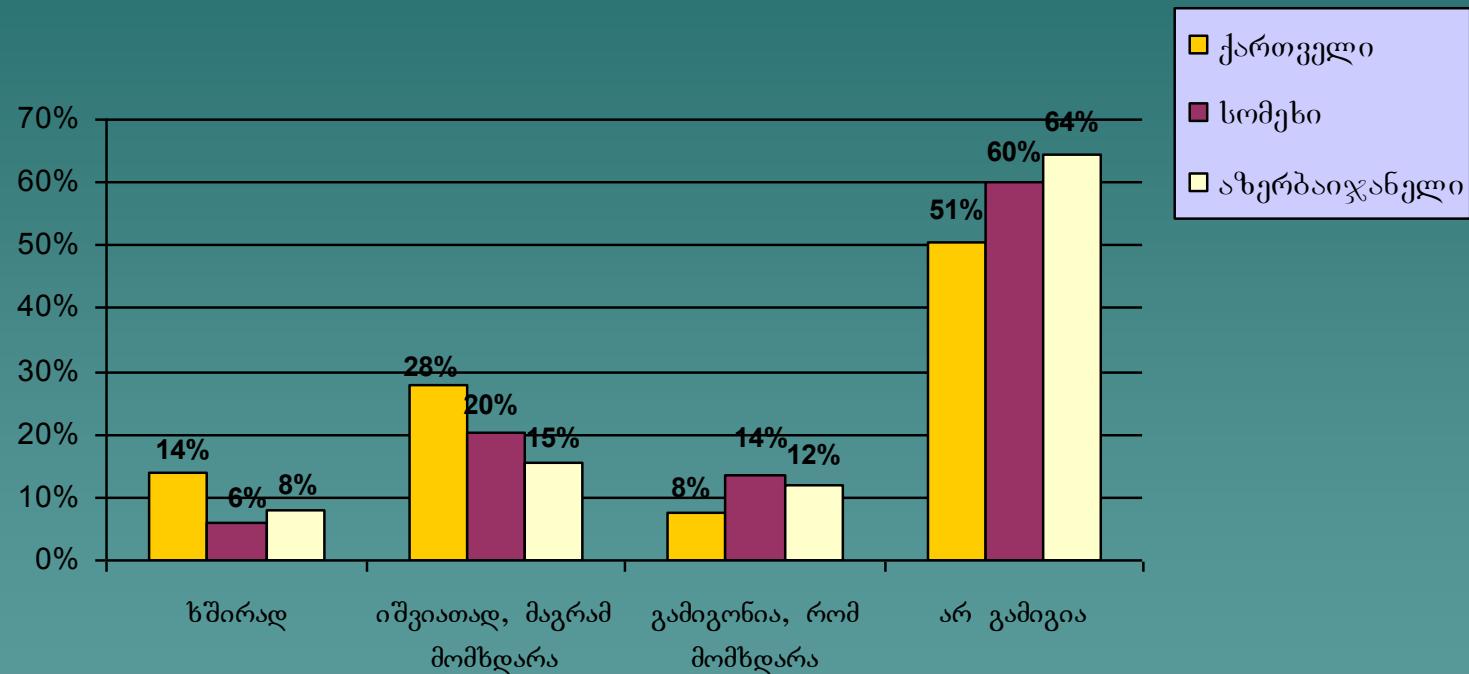
ეროვნულათაშორისი ურთიერთობების შეფასება ქალაქების მიერ

სხვადასხვა რწმენის მქონე ჯგუფებს შორის ურთიერთობის შევასება

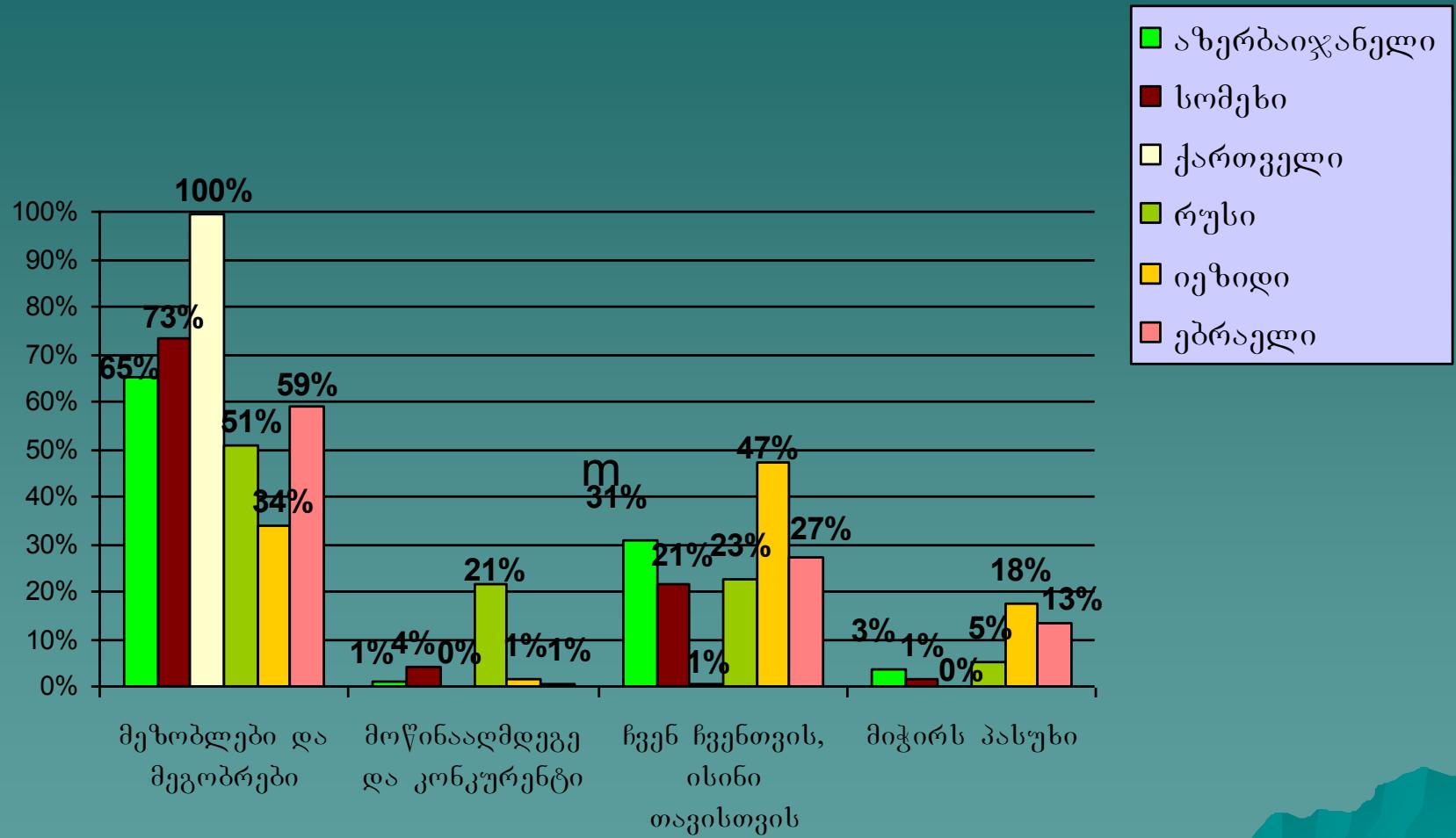

სმენიათ თუ არა უპატივცემულო გამონათქვამები საკუთარი ეროვნების
ხალხის, ტრადიციების ან ენის მისამართით საქართველოში მცხოვრები
სხვა ეროვნების მოქალაქეებისგან?

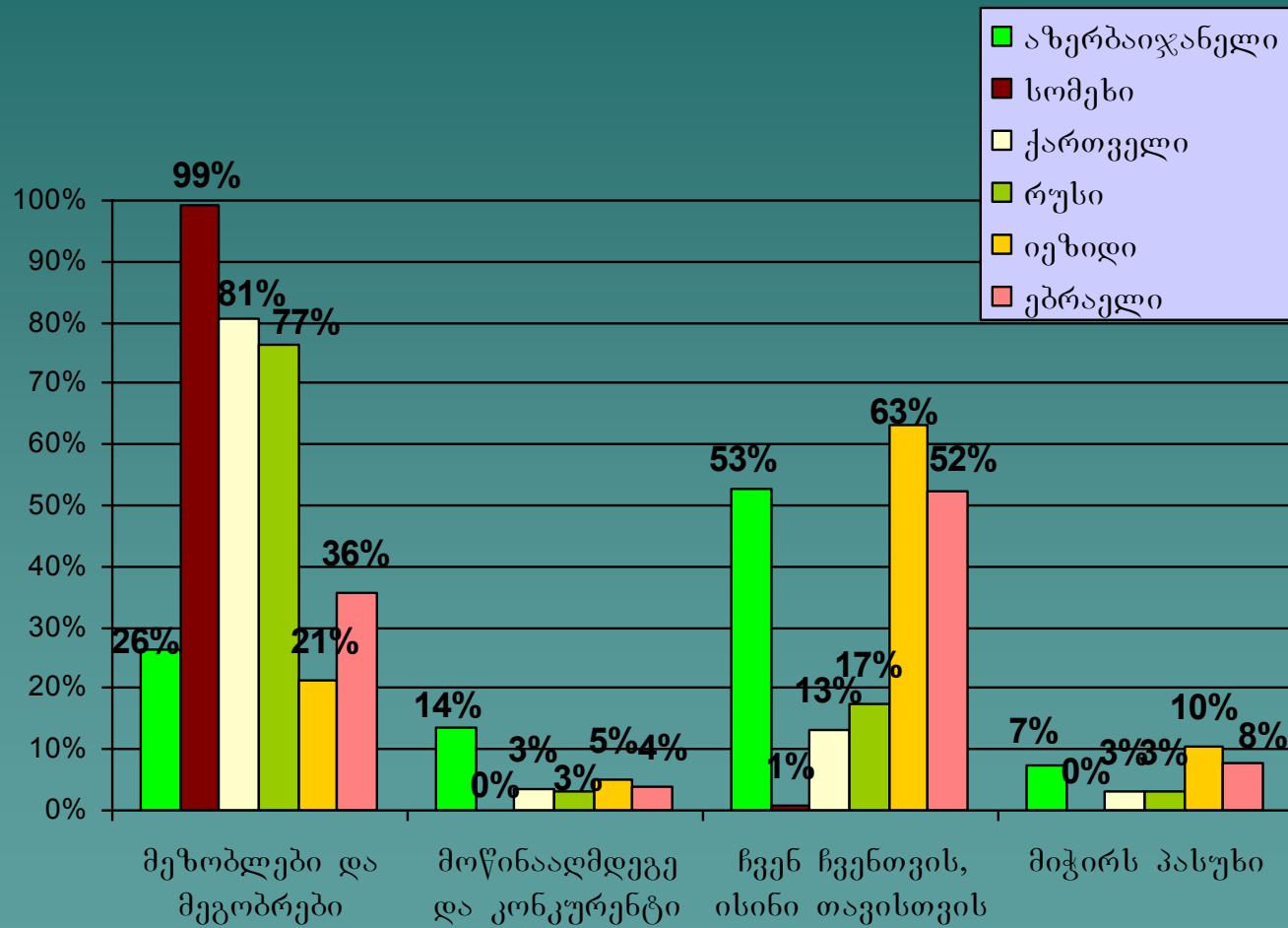
ვინ არიან თქვენთვის ქვემოთ ჩამოთვლილი ეთნიკური ჯგუფების წარმომადგენლები?

ქართველებისათვის

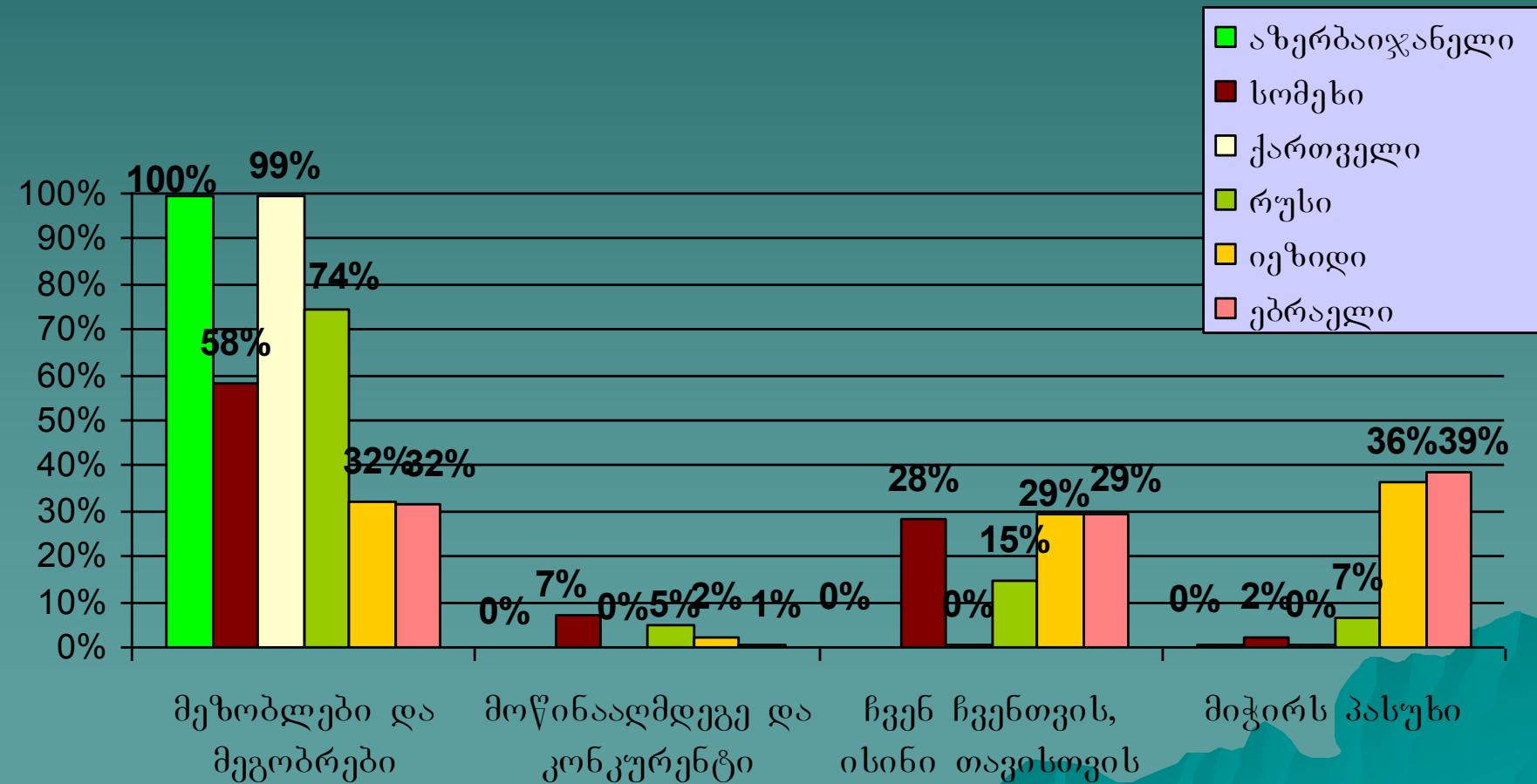
ვინ არიან თქვენთვის ქვემოთ ჩამოთვლილი ეთნიკური ჯგუფების წარმომადგენლები?

სომხებისთვის

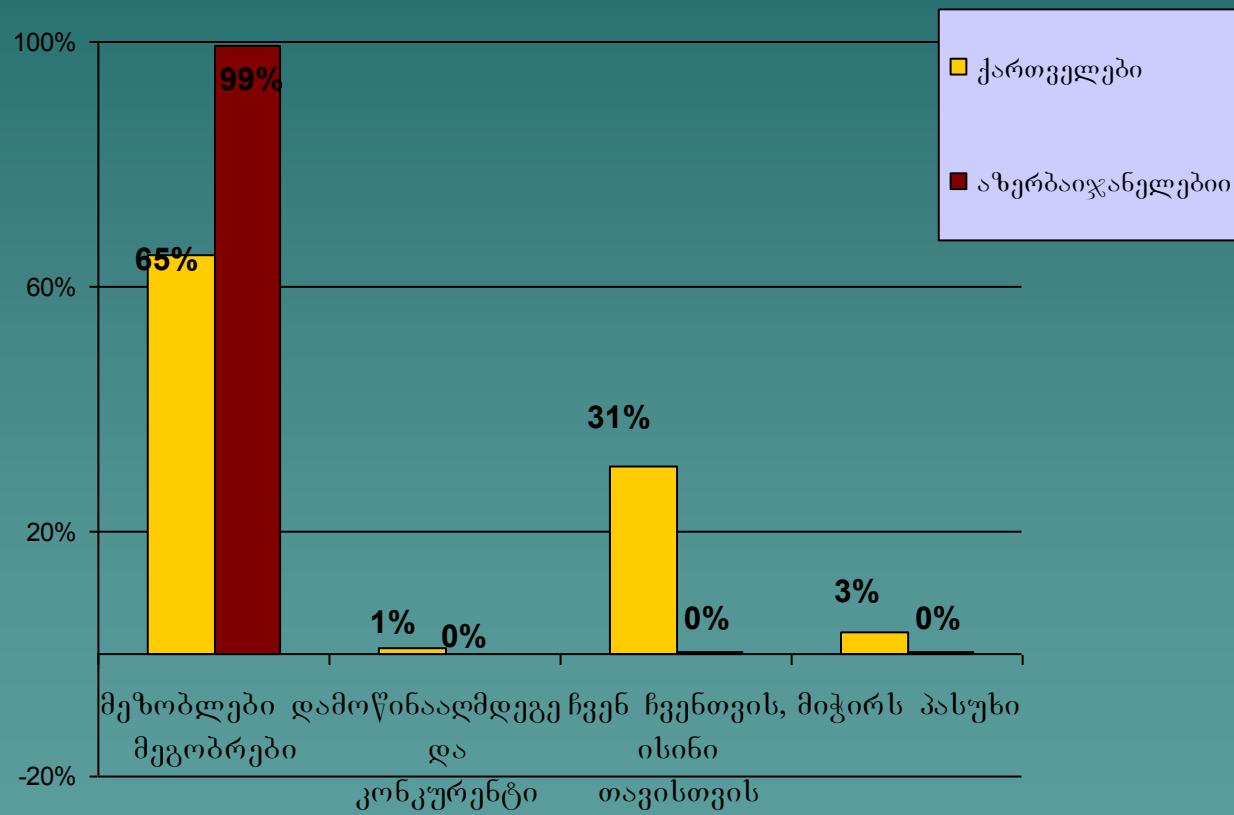

ვინ არიან თქვენთვის ქვემოთ ჩამოთვლილი ეთნიკური ჯგუფების წარმომადგენლები?

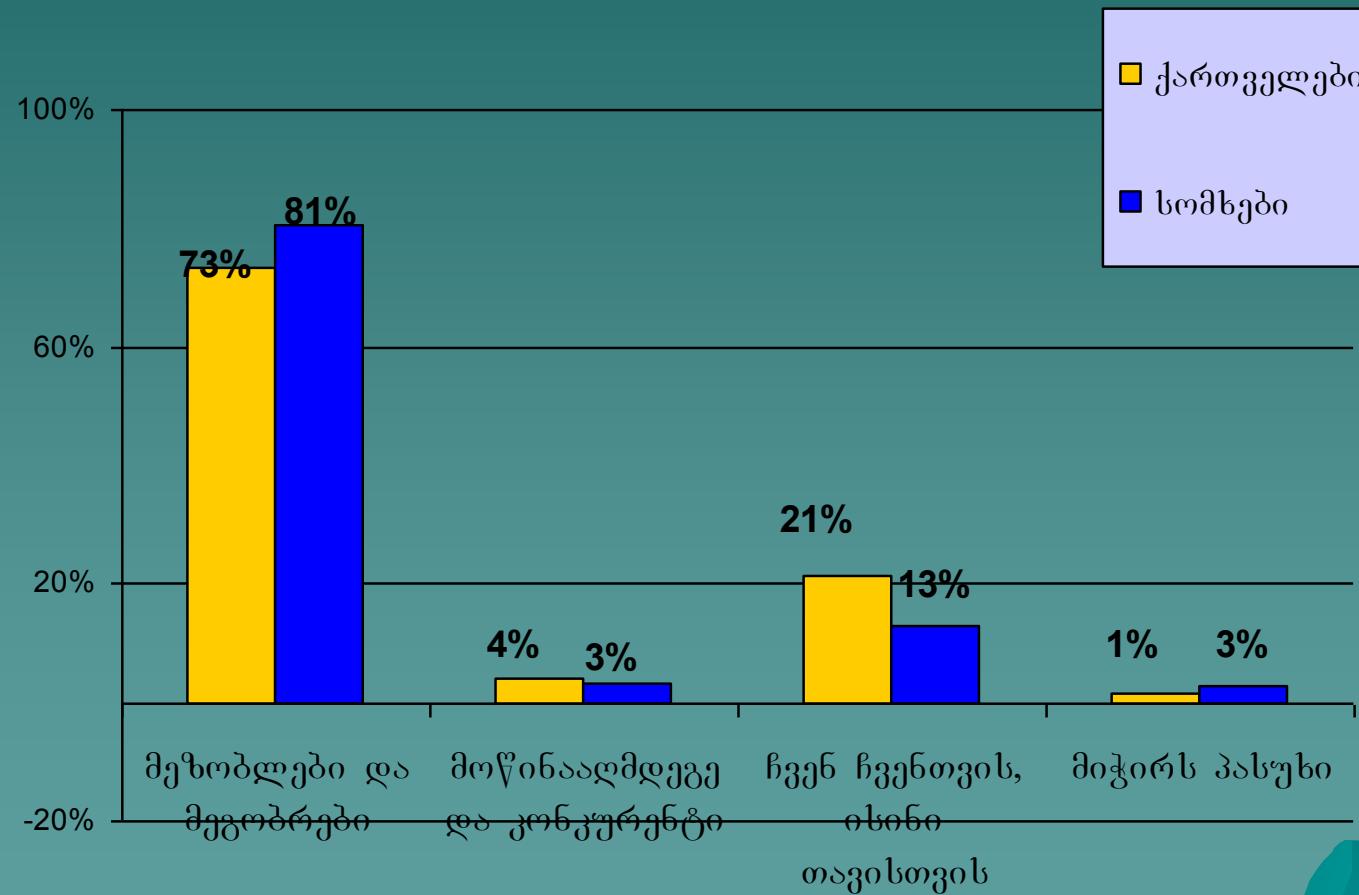
აზერბაიჯანლებისთვის

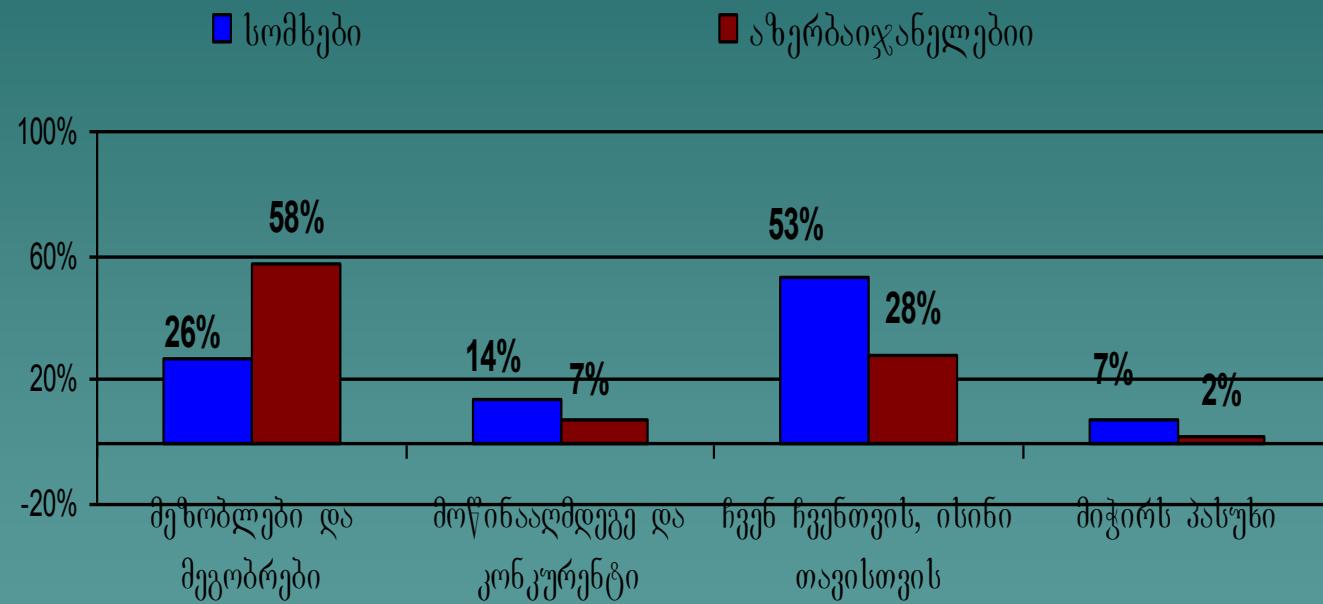
ქართველებისა და აზერბაიჯანლების ურთიერთშეფასება

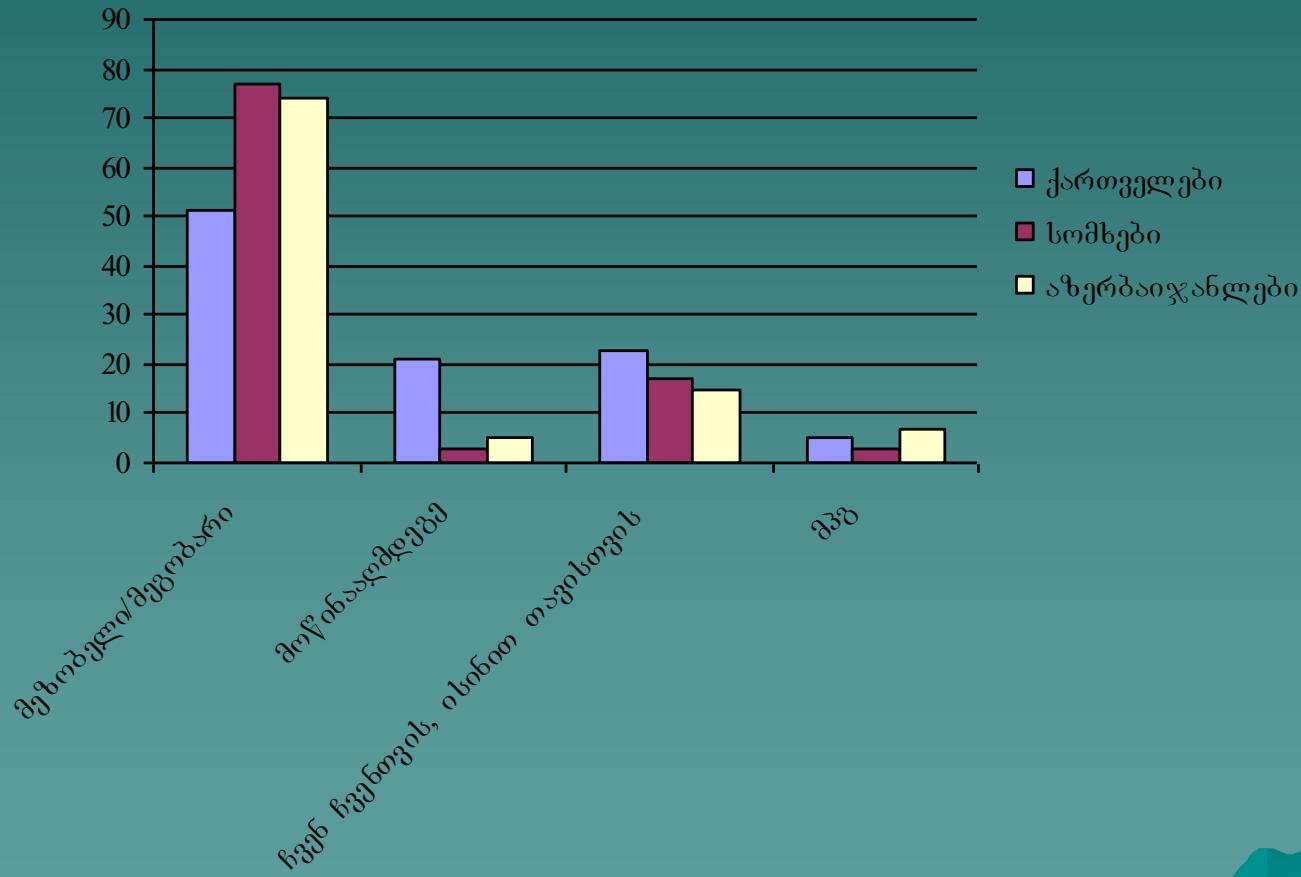
სომხებისა და ქართველების ურთიერთშეფასება

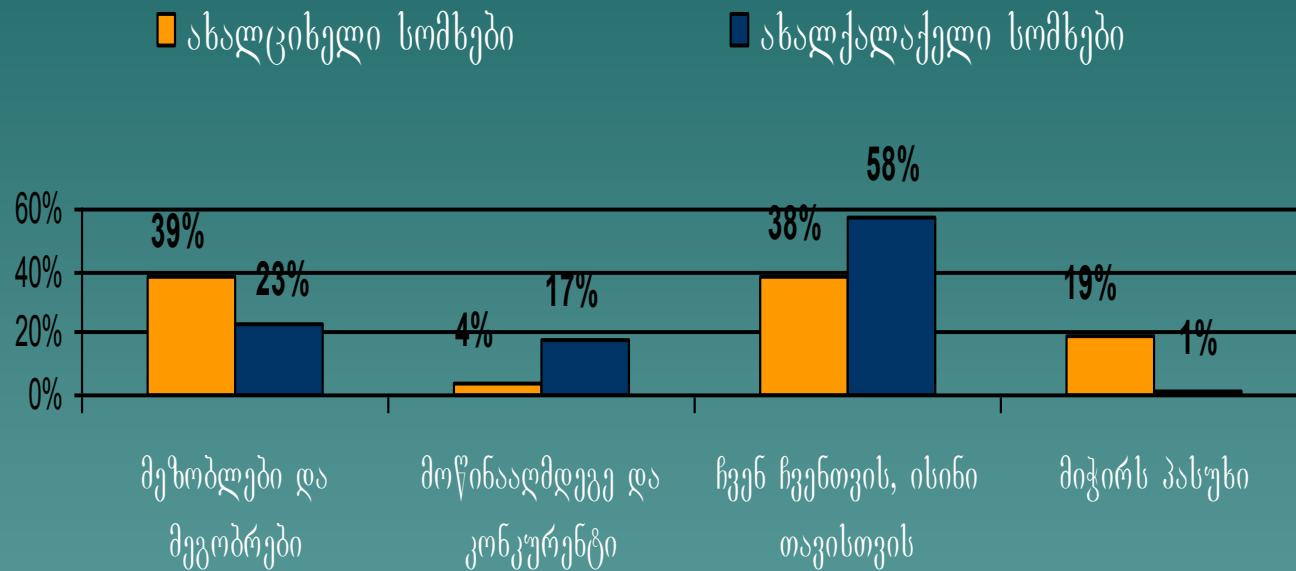
სომხებისა და აზერბაიჯანლების ურთიერთშეფასება

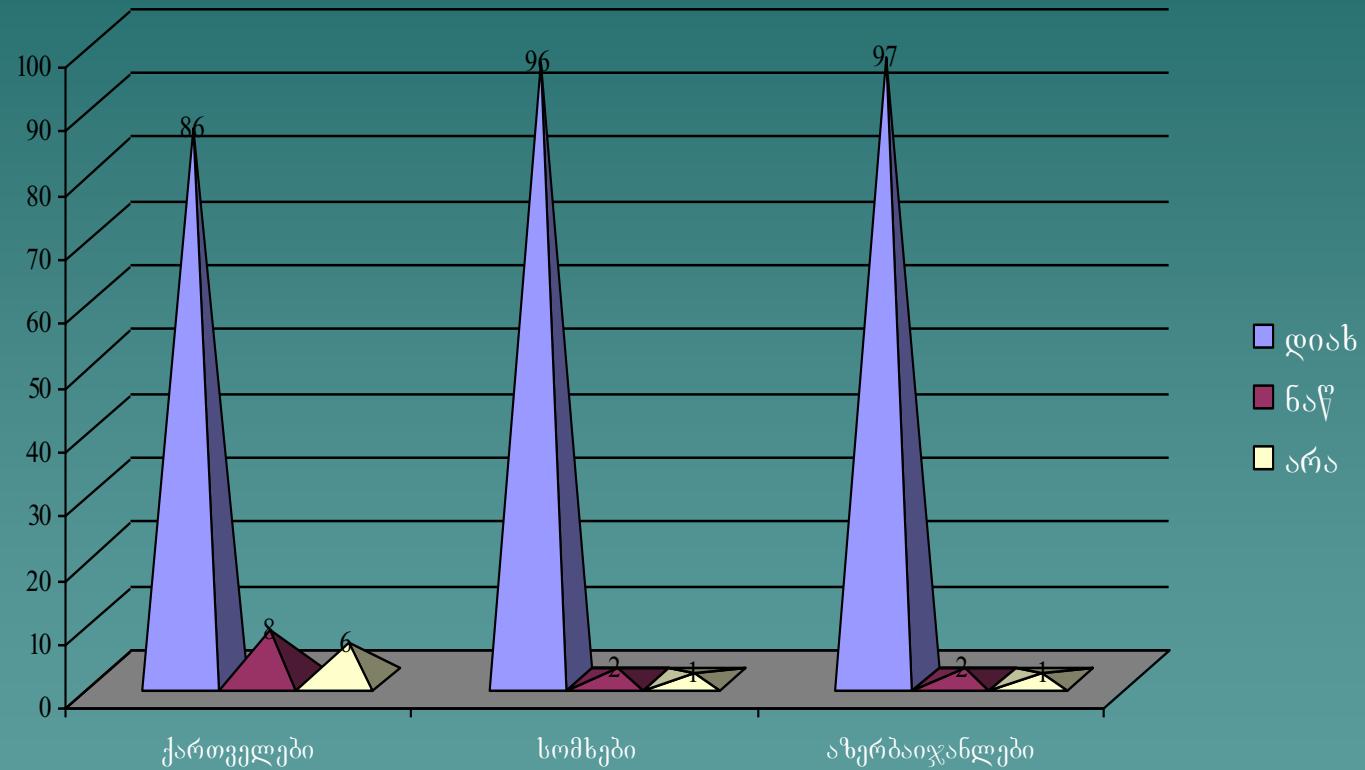
306 არიან თქვენთვის რუსები

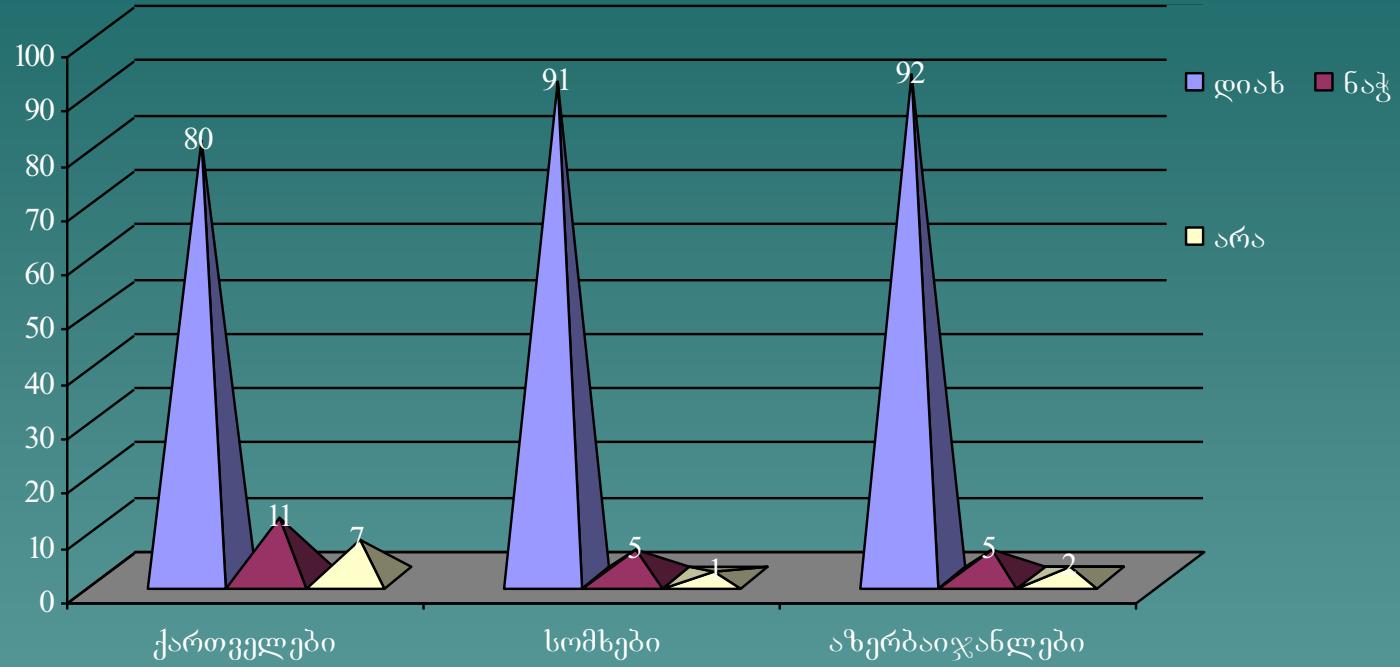
ვინ არიან თქვენთვის აზერბაიჯანლები, ორი ქალაქის განსხვავება

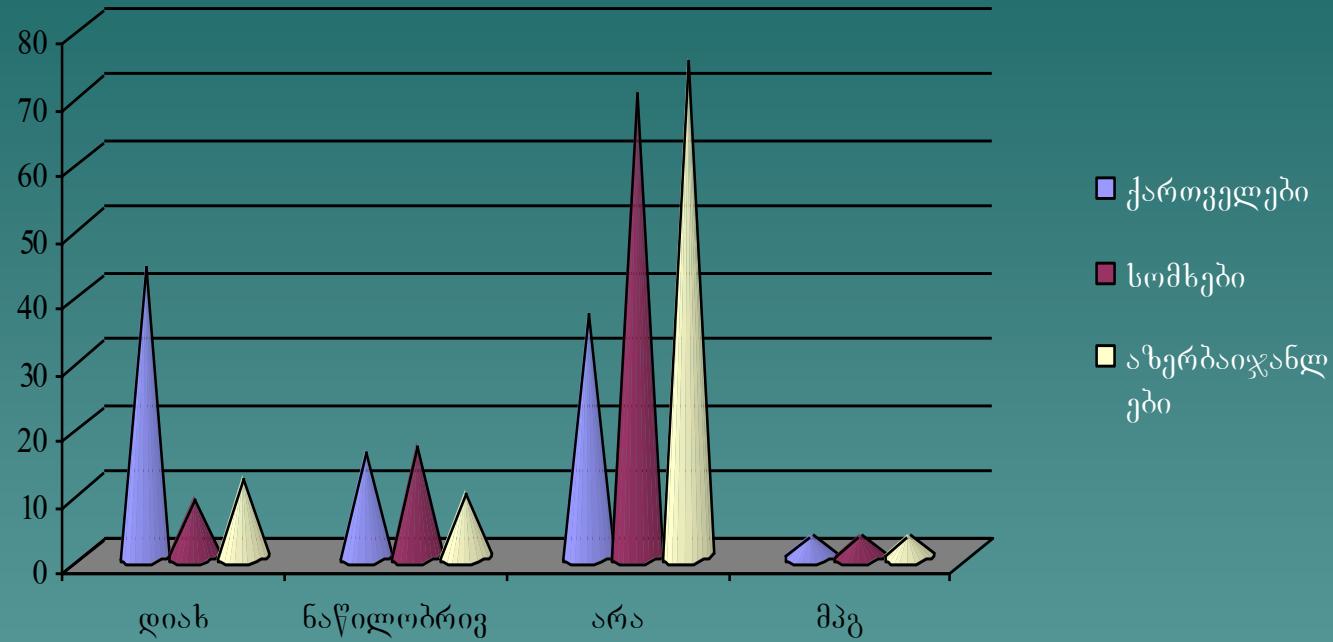
საქართველო ყველა ეთნიკური და რელიგიური ჯგუფის სამშობლოა

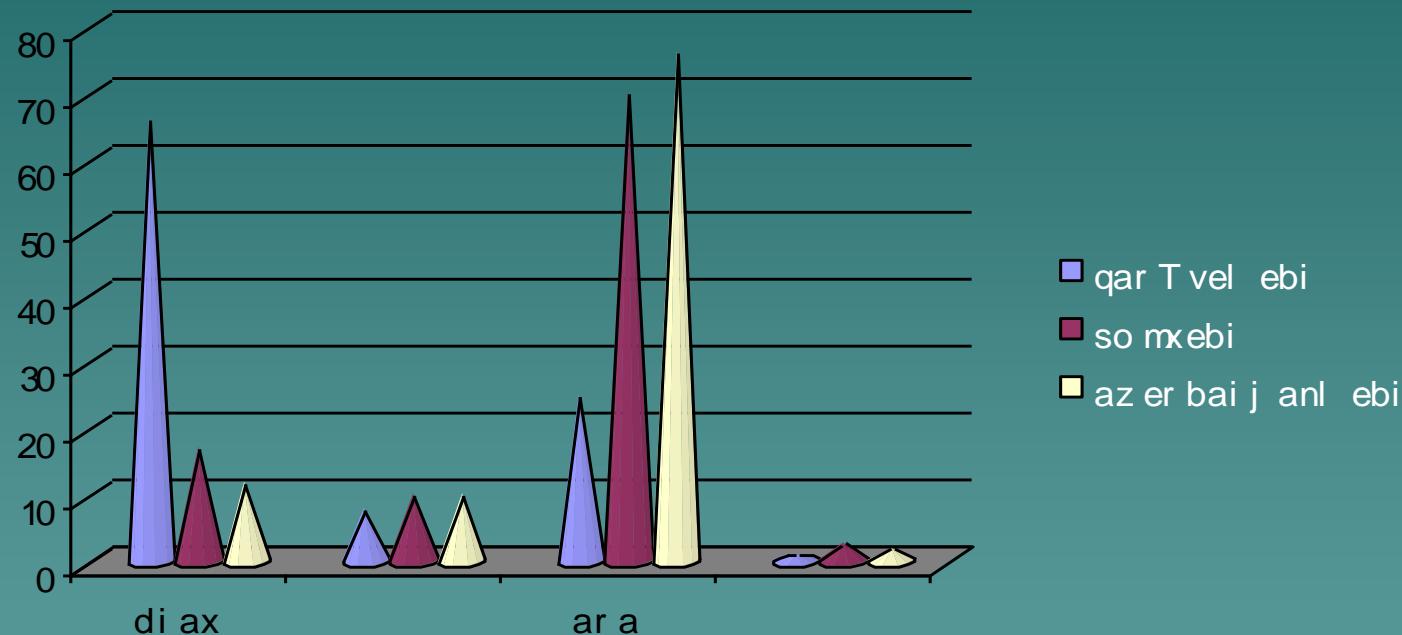
ეთნიკური მრავალფეროვნება ქვეყანას კულტურულად უფრო მდიდარსა და საინტერესოს ხდის

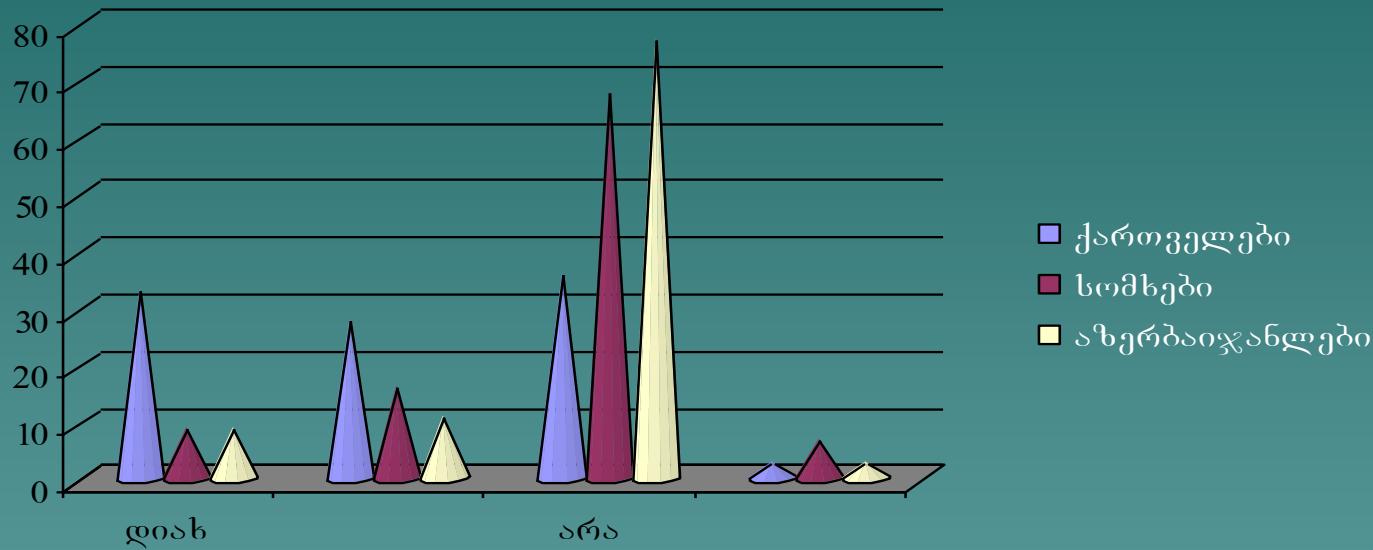
სასურველია სხვა ეთნიკური ჯგუფების ასიმილირება

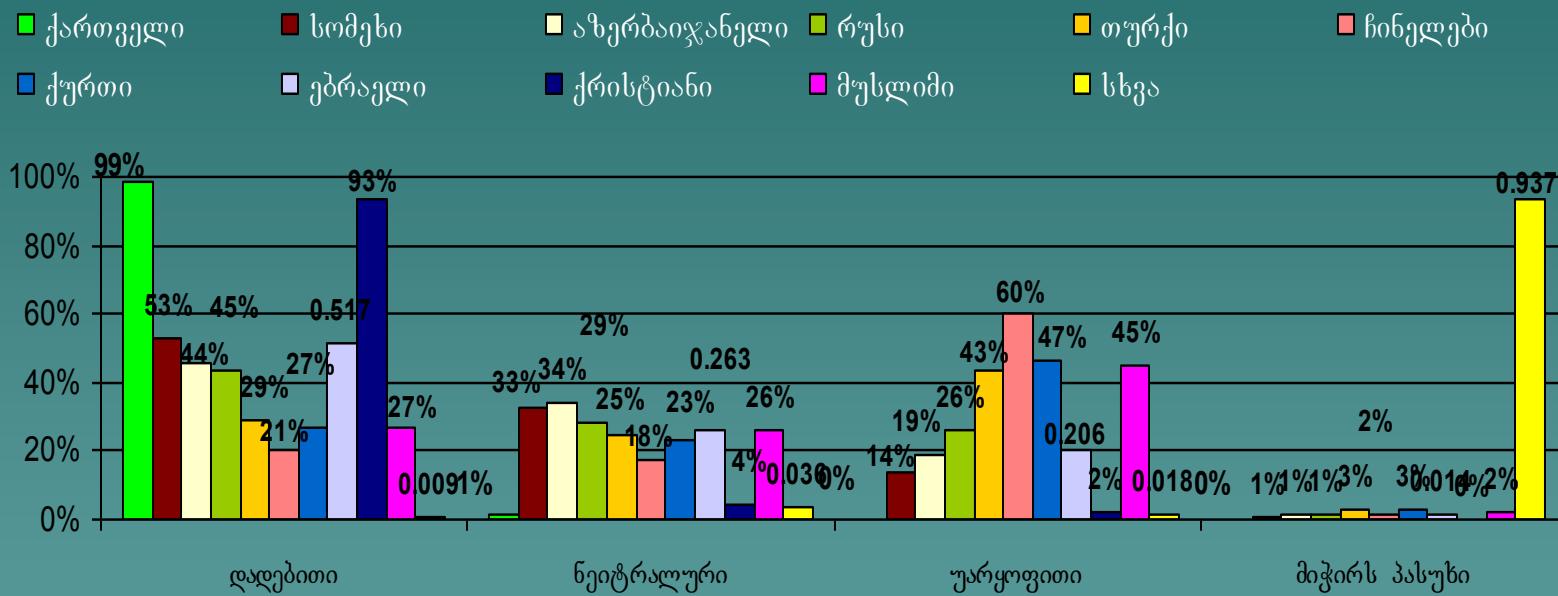
ქართველები საქართველოში განსაკუთრებული პრევილეგიებით
უნდა სარგებლობდნენ

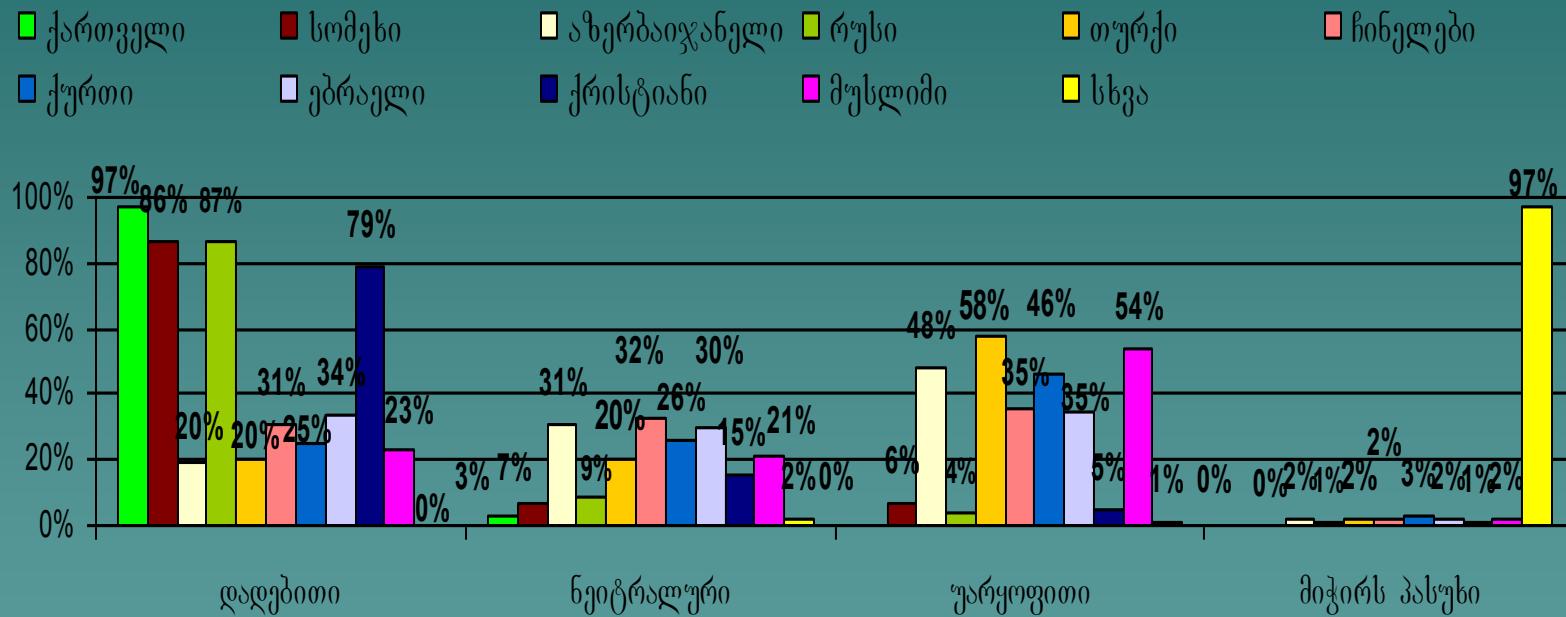
ეთნიკური უმცირესობანი ქმნიან დამატებით პრობლემებს და
სახლემწიფოსთვის პოტენციურ ან რეალურ საფრთხეს
წარმოადგენენ

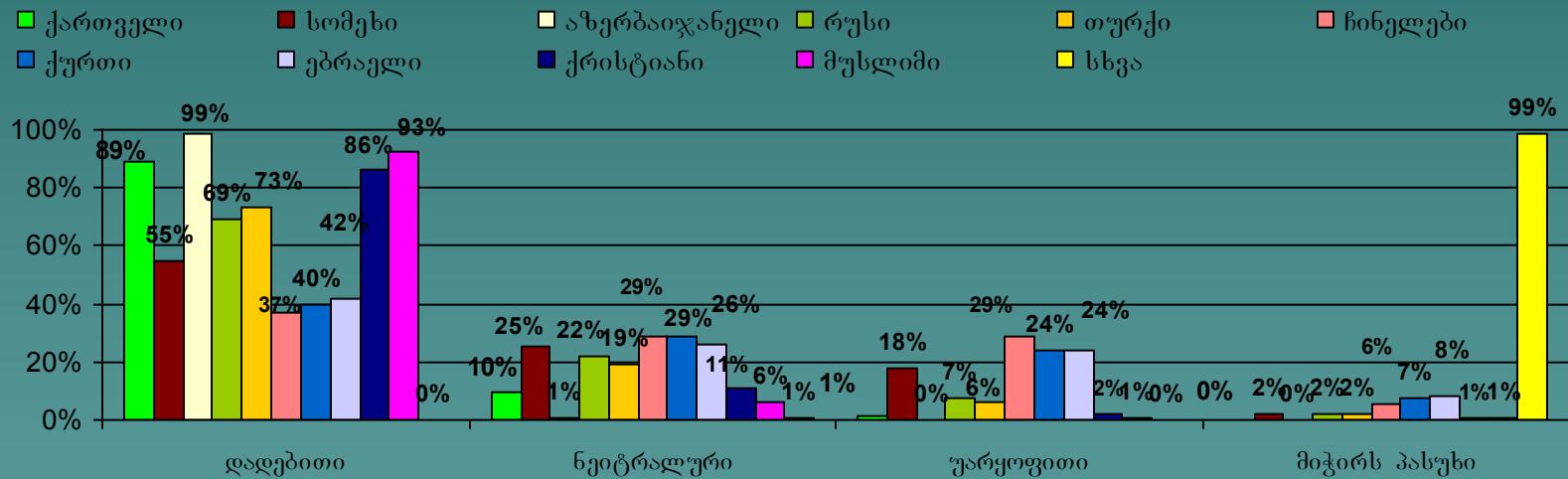
როგორი დამოკიდებულება გაქნებათ, თუ თქვენს
ქალაქში/სოფელში იცხოვონ შემდეგი ეთნიკური, თუ
რელიგიური სათემოების წარმომადგენლები
ქართველები

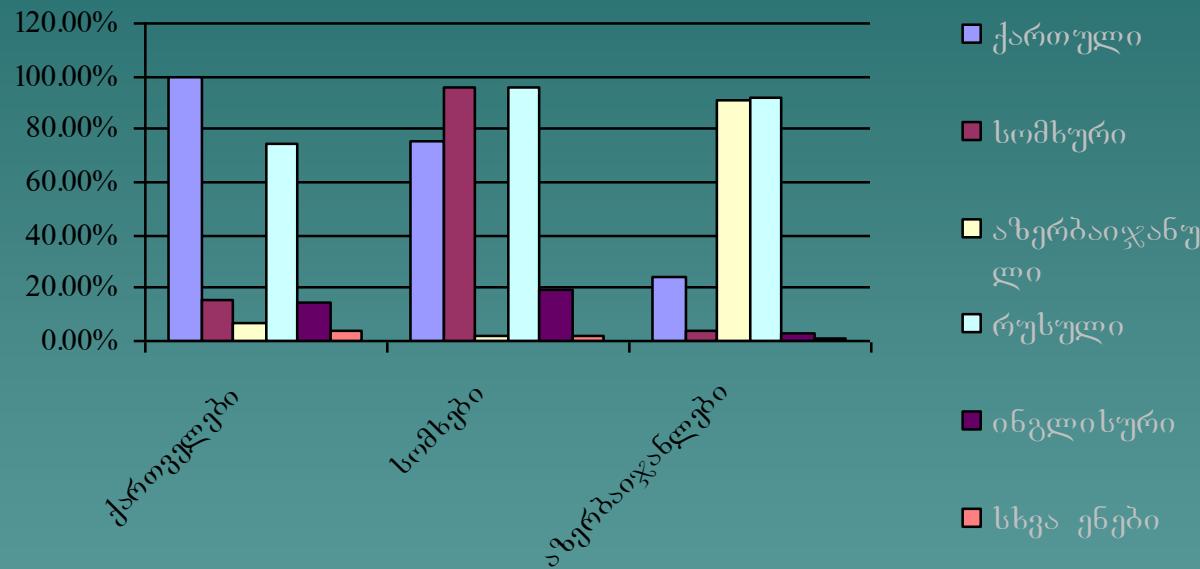
როგორი დამოკიდებულება გაქნებათ, თუ თქვენს
ქალაქში/სოფელში იცხოვრებენ შემდეგი ეთნიკური, თუ
რელიგიური სათემოების წარმომადგენლები
ხომხები

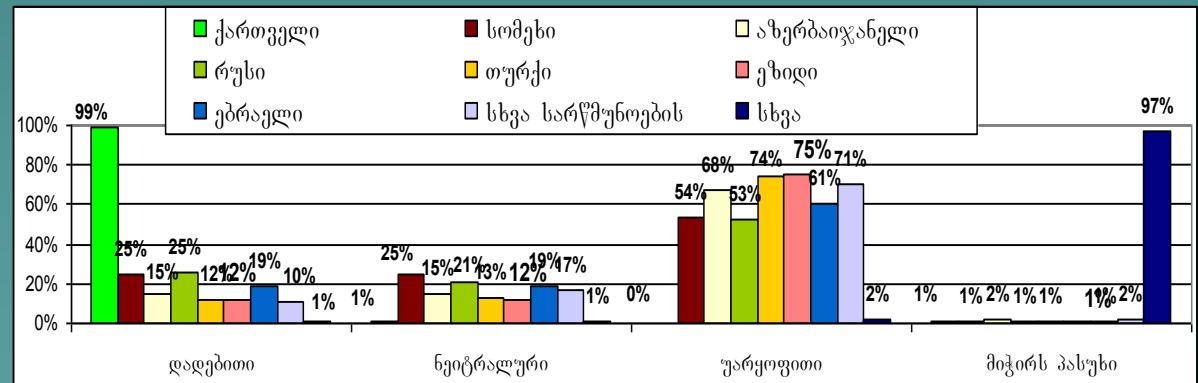
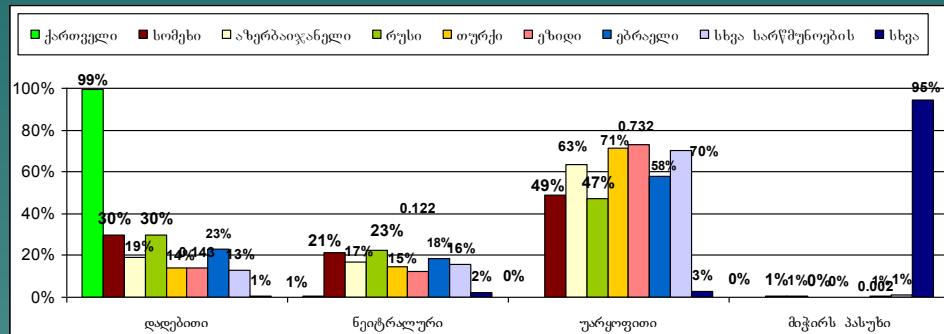
როგორი დამოკიდებულება გვექნებათ, თუ თქვენს
 ქალაქში/სოფელში იცხოვრებენ შემდეგი ეთნიკური, თუ
 რელიგიური სათემოების წარმომადგენლები
 აზერბაიჯანლები

რომელ ენას ამჯობინებთ საქართველოში სხვა ხალხებთან ურთიერთობისას

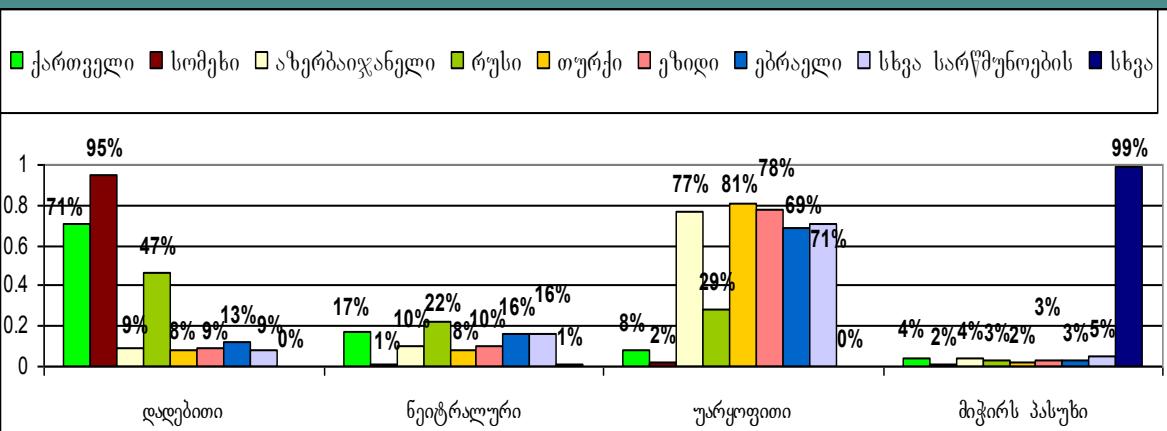
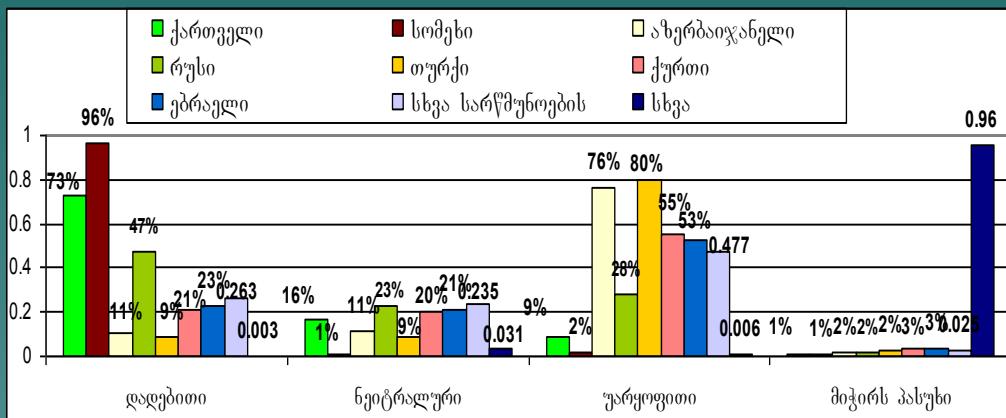

როგორი დამოკიდებულება გაქმნებათ, თუ თქვენი ვაჟი/ქალიშვილი
იქორწინებს ქვემოთ ჩამოთვლილი ეროვნების ან კონფესიის
წარმომადგენელთან?
ქართველები

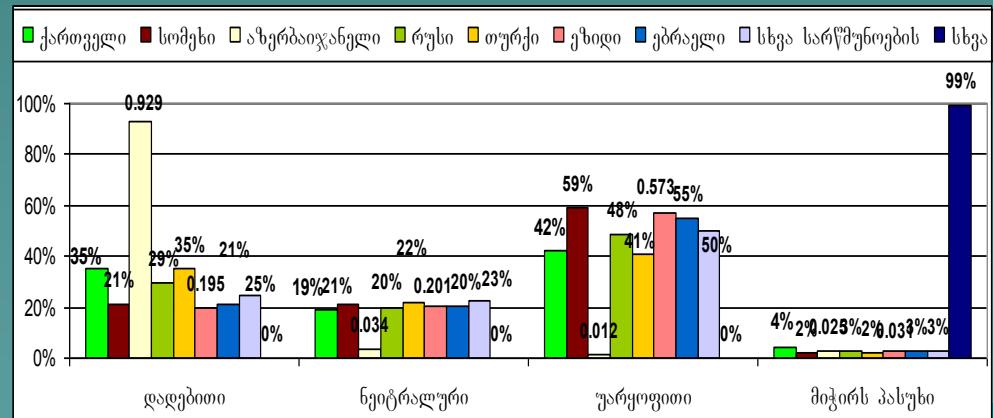
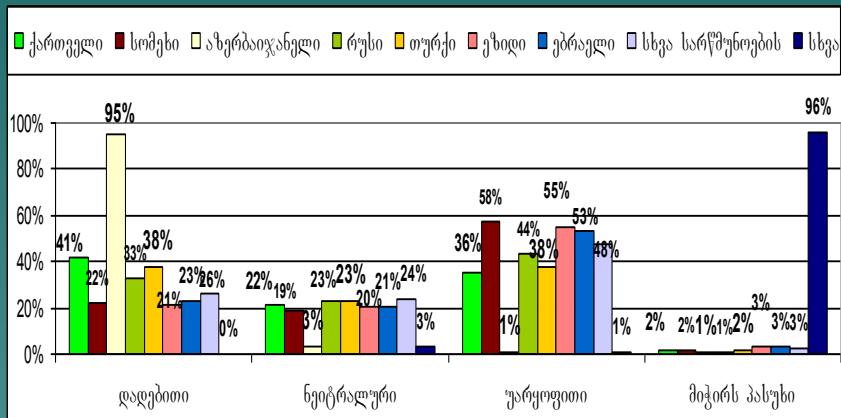

როგორი დამოკიდებულება გექმნებათ, თუ თქვენი ვაჟი/ქალიშვილი იქორწინებს ქვემოთ ჩამოთვლილი ეროვნების ან კონფესიის წარმომადგენელთან?

სომხები

**როგორი დამოკიდებულება გაქმნებათ, თუ თქვენი ვაჟი/ქალიშვილი
იქორწინებს ქვემოთ ჩამოთვლილი ეროვნების ან კონფესიის
წარმომადგენელთან?
აზერბაიჯანლები**

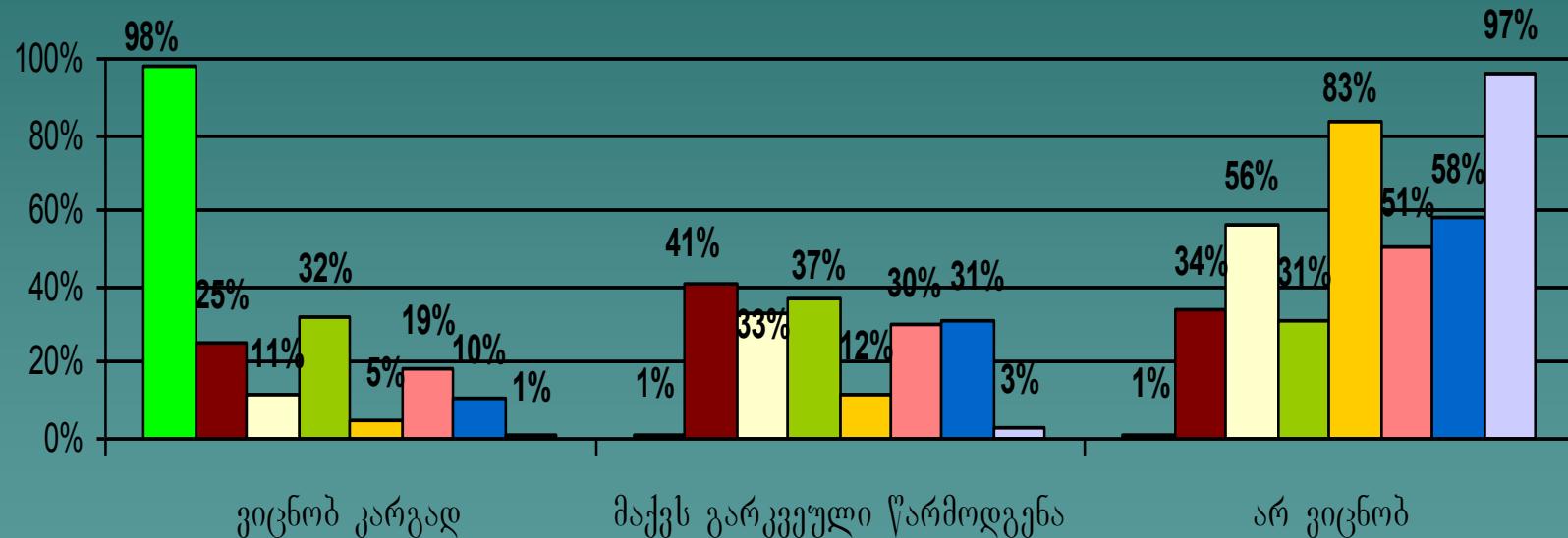

**იცნობთ თუ არა საქართველოში მცხოვრები სხვა
ეროვნების/რელიგიის წარმომადგენელთა კულტურულ და
რელიგიურ ტრადიციებსა და ადათ-წესებს?**
ქართველები

■ ქართველები
■ რუსები
■ სხვა სარწმუნოების პირი

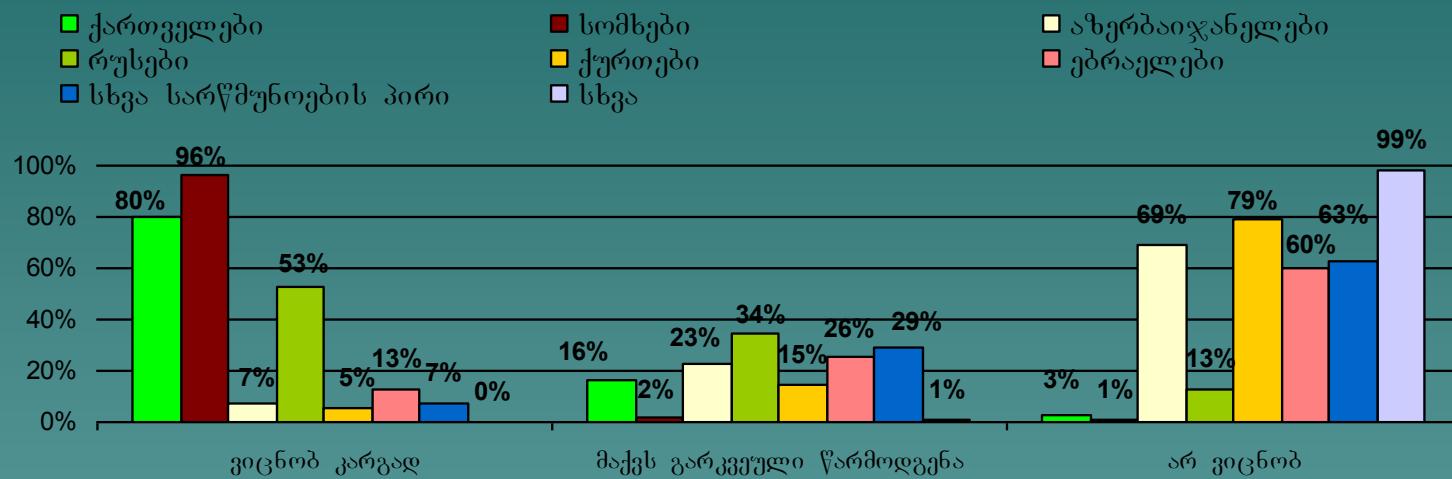
■ სომხები
■ ქურთები
■ სხვა

■ აზერბაიჯანელები
■ ებრაელები

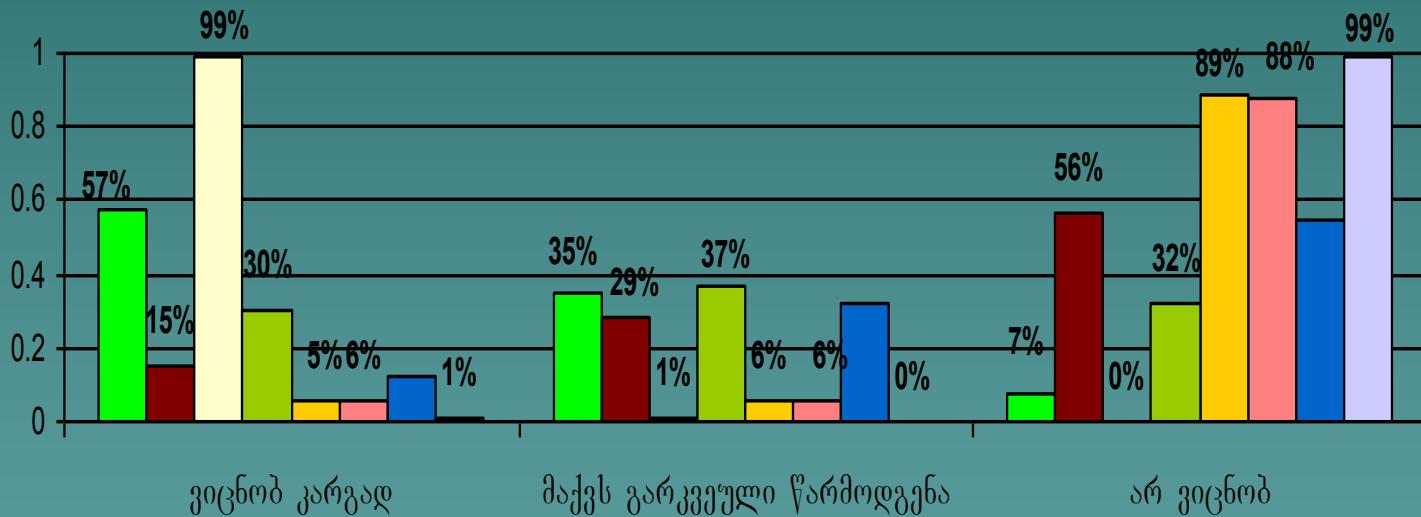
იცნობთ თუ არა საქართველოში მცხოვრები სხვა ეროვნების/რელიგიის
წარმომადგენელთა პულტურულ და რელიგიურ ტრადიციებსა და ადათ-წესებს?

სომხები

იცნობთ თუ არა საქართველოში მცხოვრები სხვა ეროვნების/რელიგიის
წარმომადგენელთა პულტურულ და რელიგიურ ტრადიციებსა და ადათ-წესებს?

აზერბაიჯანლები

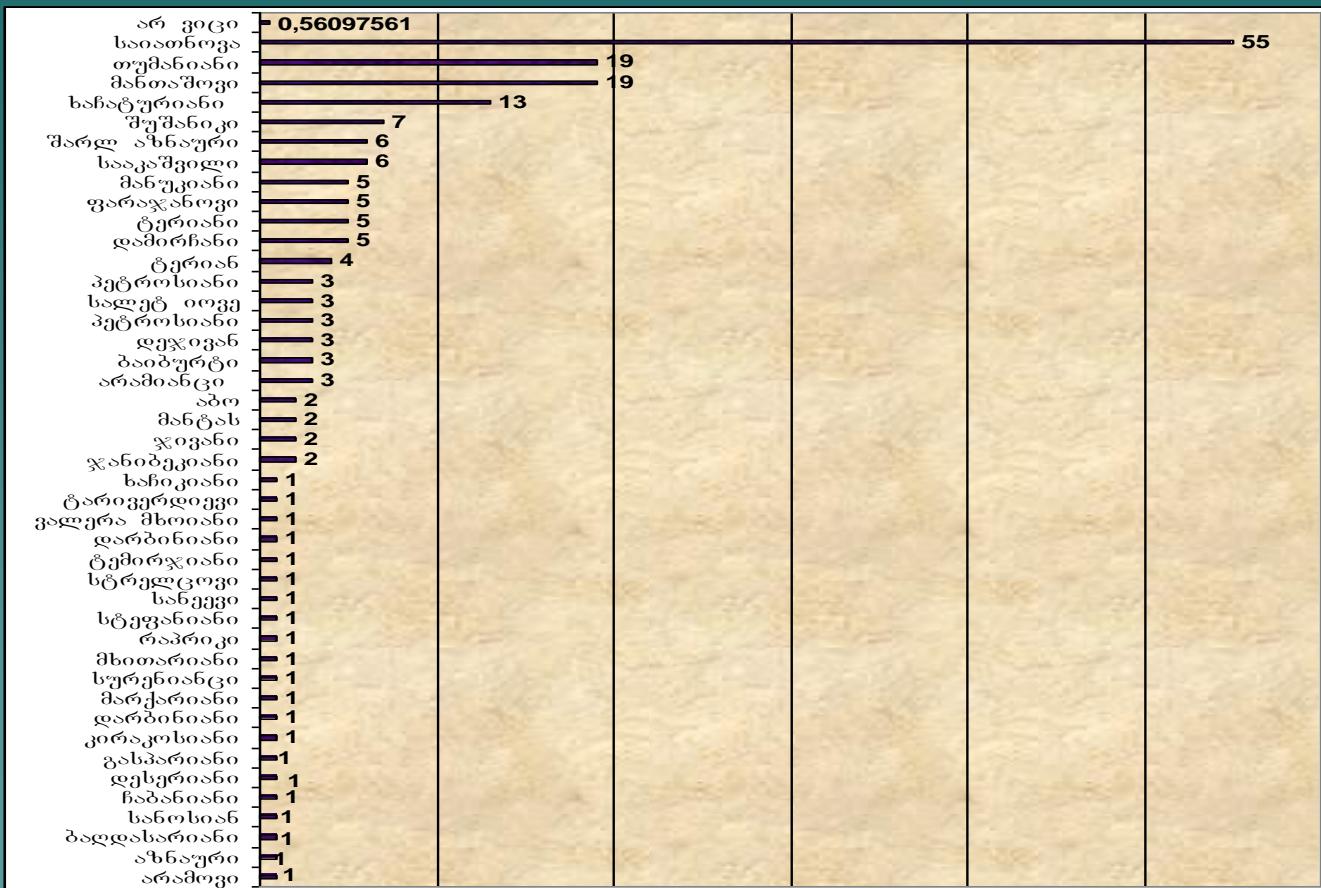

საქართველოში მცხოვრები, არაქართული ეროვნების მოღვაწე, რომელმაც
შესამჩნევი კვალი დატოვა ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკის, კულტურის, ეკონომიკის,
მეცნიერების თუ სპორტის ისტორიაში

ქართველები

Category	Count
არ ვიცი	0,621315193
გზიცავი	1
საითონება	1
სანეტი	17
დერიუბინი	16
აპო თბილე ელი	14
გრიბოედოვი	12
წონიშვილი	11
შუშანიკი	10
საქელოვი	10
ფარაჯანოვი	9
პატარკაციშვილი	6
კალოევი	6
დავით სოსლაძი	6
ბარნოვი	6
ზასოხენი	5
მაიკოვსკი	5
თედორშვილი	4
იეთიძმ ბერჯე	4
შავინი	3
პეტროსიანი	3
ჩიშიშვილი	3
ვლად არმოვი	2
სეფაშვილი	2
გარებავი	2
შარლ აზნაური	1
ზილბერ შტეინი	1
ზელიმბარ	1
ხინჯიაშვილი	1
ხეთაგუროვი	1
ოუშანიანი	1
საფაროვა	1
ოსმან ტურანი	1
ნიკო მარი	1
მიროშვინა	1
გარე რივენი	1
ლესია უკრაინება	1
კამი	1
აალანტაროვი	1
გემჯიანი	1
გასანოვი	1
ფადი აშლი	1
ალენე თევდორაძე	1
დიუმა	1
ცხოვრებინი	1
ბუზოდლი	1
ახუნდოვი	1
ალთაბაევი	1
ალიაშვი	1

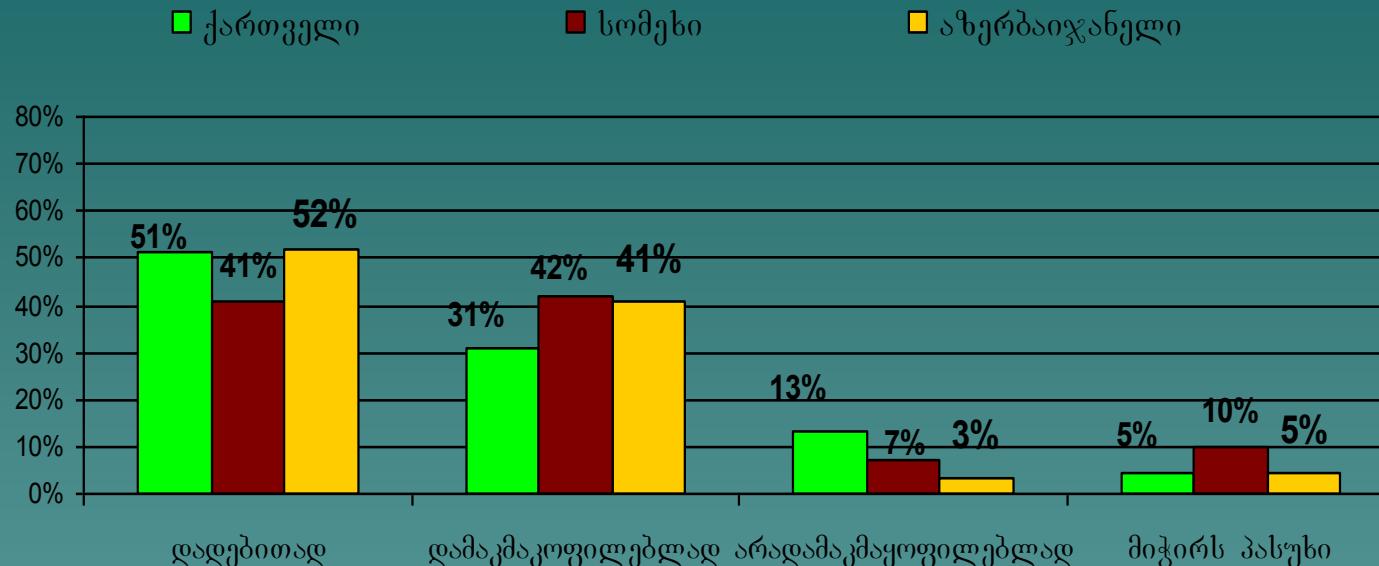
საქართველოში მცხოვრები, არაქართული ეროვნების მოდვაწე, რომელმაც
 შესამჩნევი კვალი დატოვა ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკის, კულტურის, ეკონომიკის,
 მეცნიერების თუ სპორტის ისტორიაში
სომხები

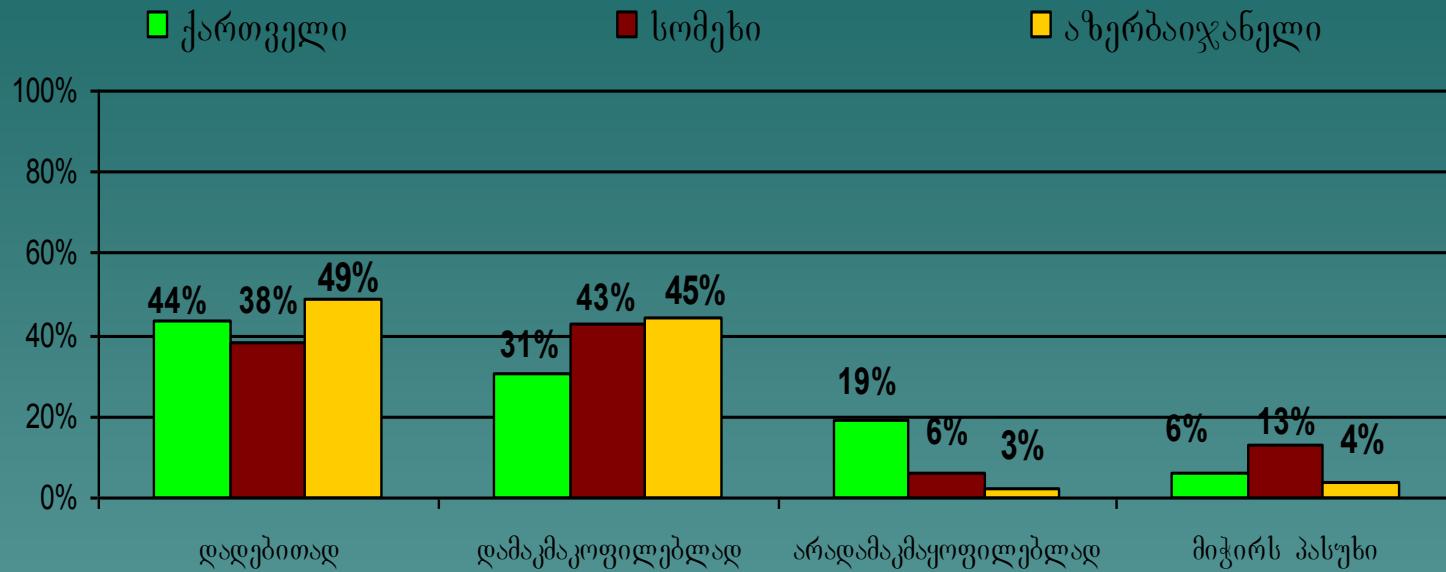
საქართველოში მცხოვრები, არაქართული ეროვნების მოდგაწე, რომელმაც
შესამჩნევი კვალი დატოვეს ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკის, კულტურის, ეკონომიკის,
მეცნიერების თუ სპორტის ისტორიაში
აზერბაიჯანლები

არ ვიცი	0,925696594
ნარიმანოვი	5
გუცაევი	3
ახუნდოვი	3
ახმედოვი	3
პატარკაციშვილი	2
ნარიმანოვი	2
საიათნოვა	2
ფარაჯანოვი	1
ხაბელოვი	1
უმბატოვი	1
ახმედოვი	1
ტულუზაგე	1
პასკაევა	1
მამედოვი	1
ისვახან სალიმოვი	1
ჰეიდარ ალიევი	1
გასანოვი	1
გაჯიბეკოვი	1
ნიზამი განჯელი	1
ამიგებოვი	1
კოჯაევი	1
აგსეროვი	1
აბოვიანი	1

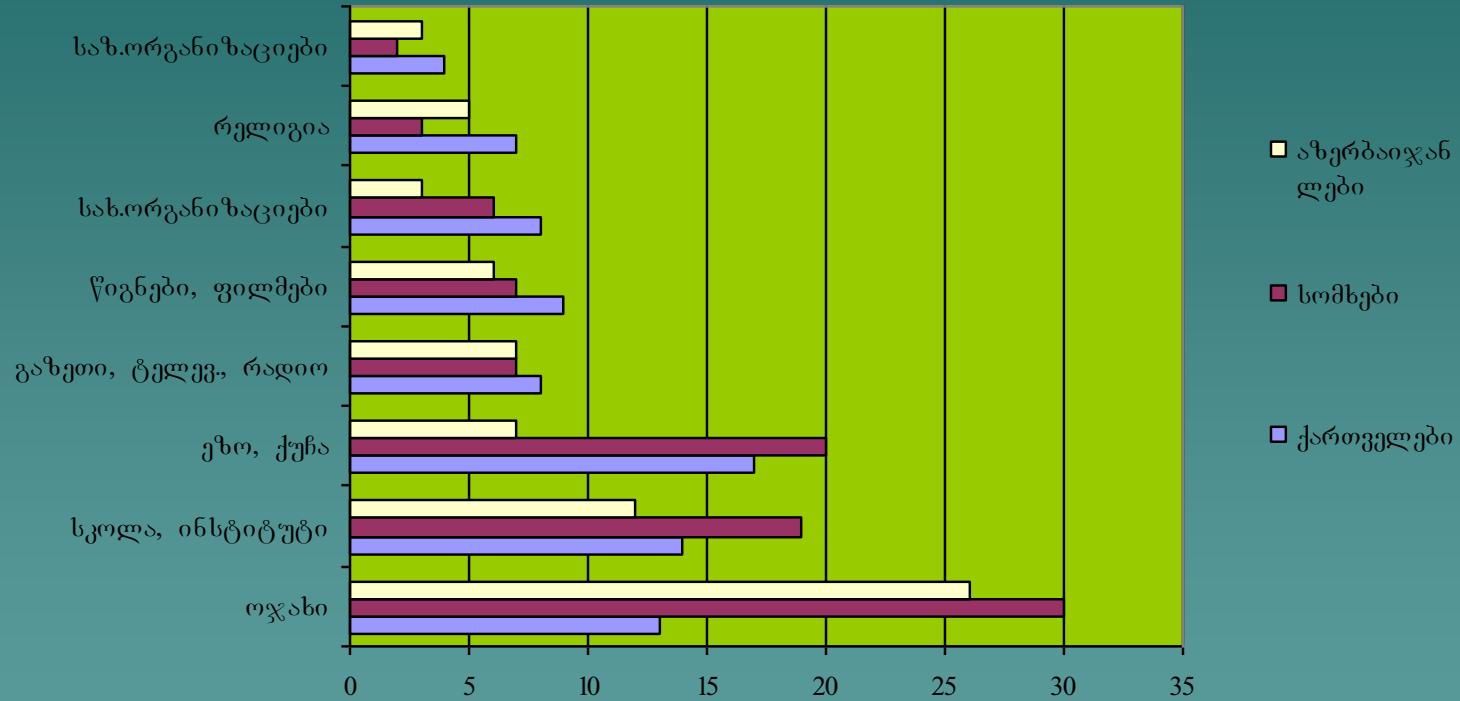
როგორ აფასებთ საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკას აქ მცხოვრები ეროვნებების მიმართ?

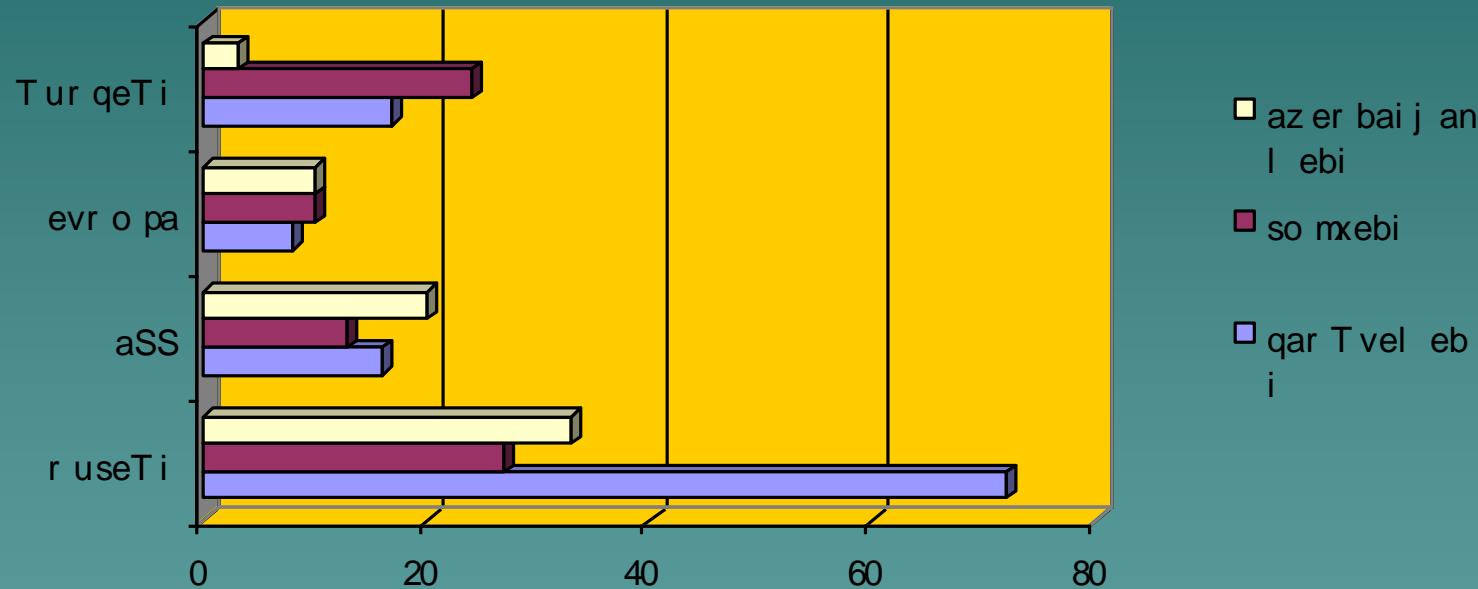
როგორ აფასებთ საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკას
საქართველოში მცხოვრები სხვადასხვა რელიგიური ჯგუფების მიმართ?

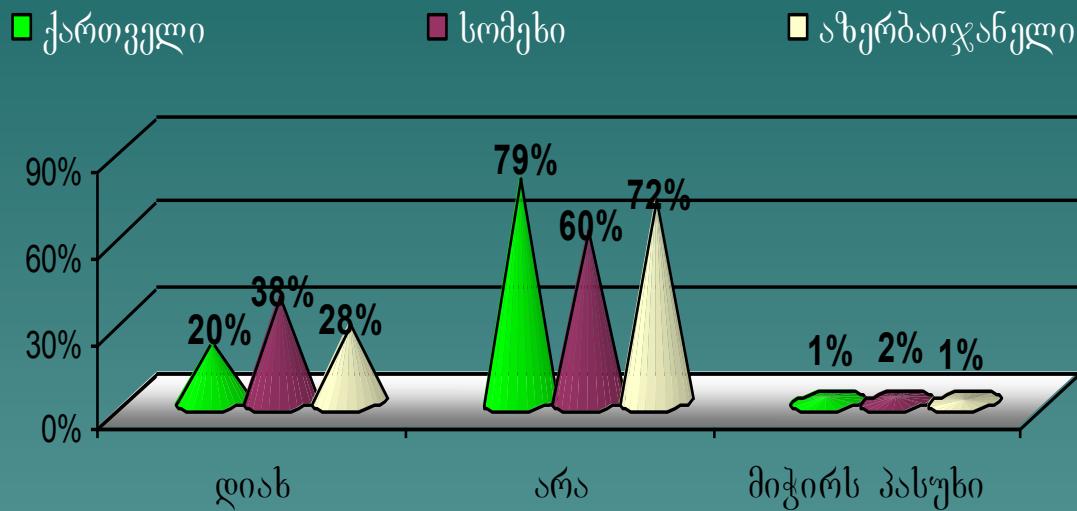
როგორ მიგაჩნიათ, რამდენად მოახდინა გავლენა ყოველმა ქვემოთ
 ჩამოთვლილმა თქვენი ურთიერთობების ჩამოყალიბებაზე სხვა
 ეროვნებების და კონფესიების მიმართ
 (“ძალიან ძლიერი” გავლენის მაჩვენებლები)

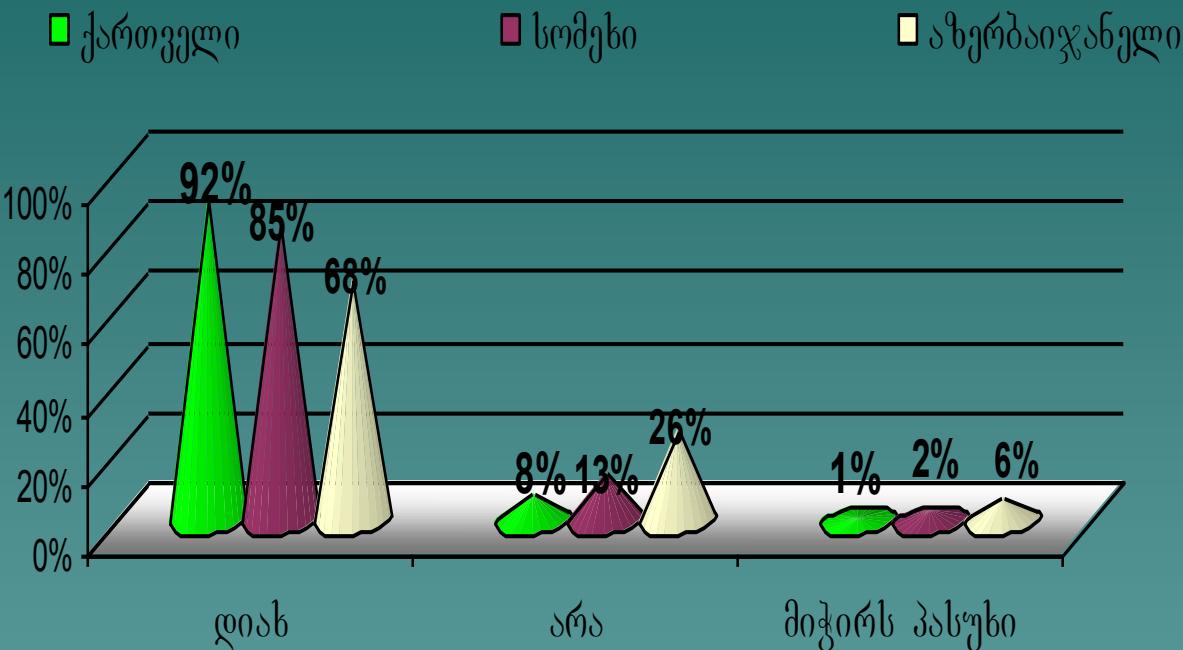
საქართველოში ეროვნულათაშორის და რელიგიათაშორის დამოკიდებულებაზე უკიდურესად უარყოფითი გავლენის მაჩვენებელი

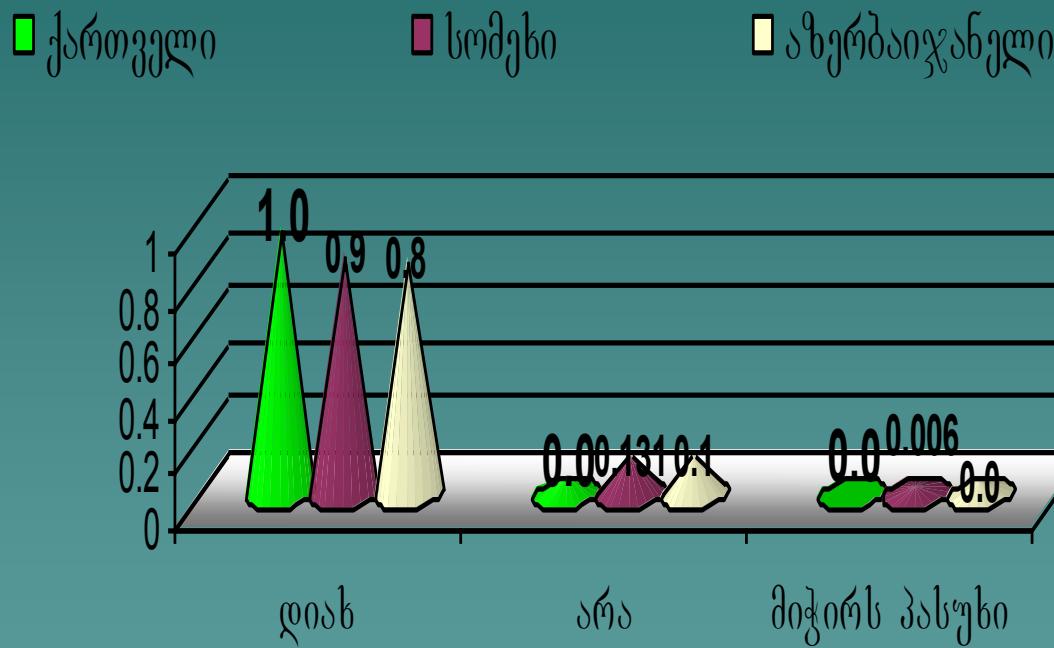
რას ნიშნავს თბილისის საქართველოს მოქალაქეობა? მქონდეს საქართველოს პასპორტი, მეტი არაფერი

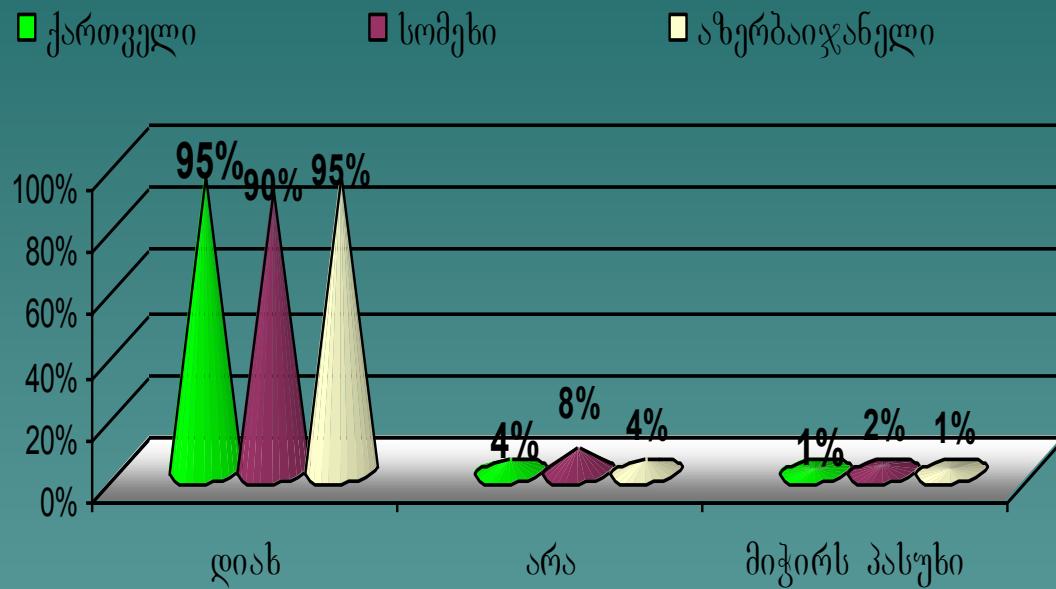
რას ნიშნავს თქვენისთვის საქართველოს მოქალაქეობა?
მოქალაქეობას გარევეული მნიშვნელობა აქვს ჩემთვის, მაგრამ მთავარი
– ჩემი ეროვნული კუთვნილებაა

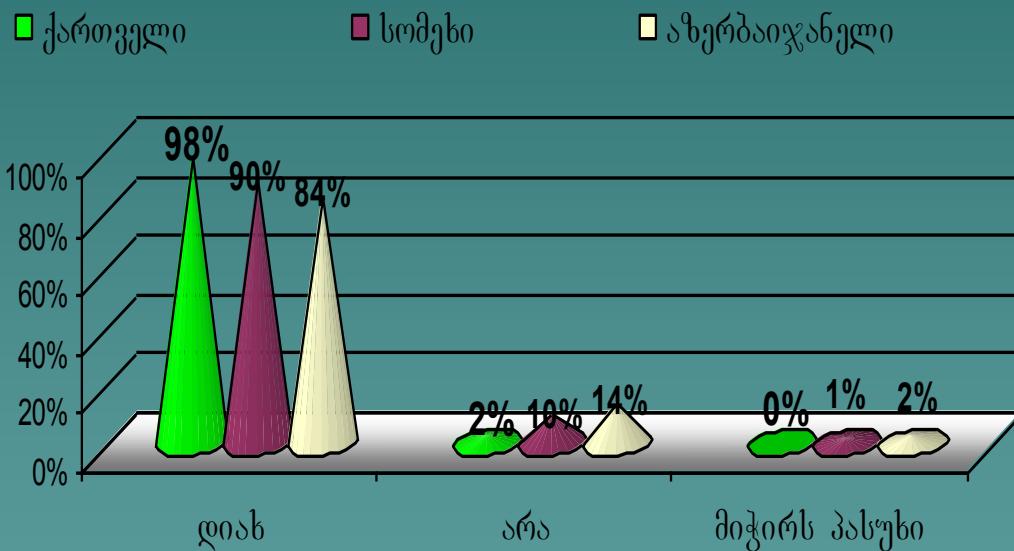
ვიცოდე ქართული ენა

შეგრძნება, რომ ვსარგებლობ საქართველოს მოქალაქის ყველა უფლებით

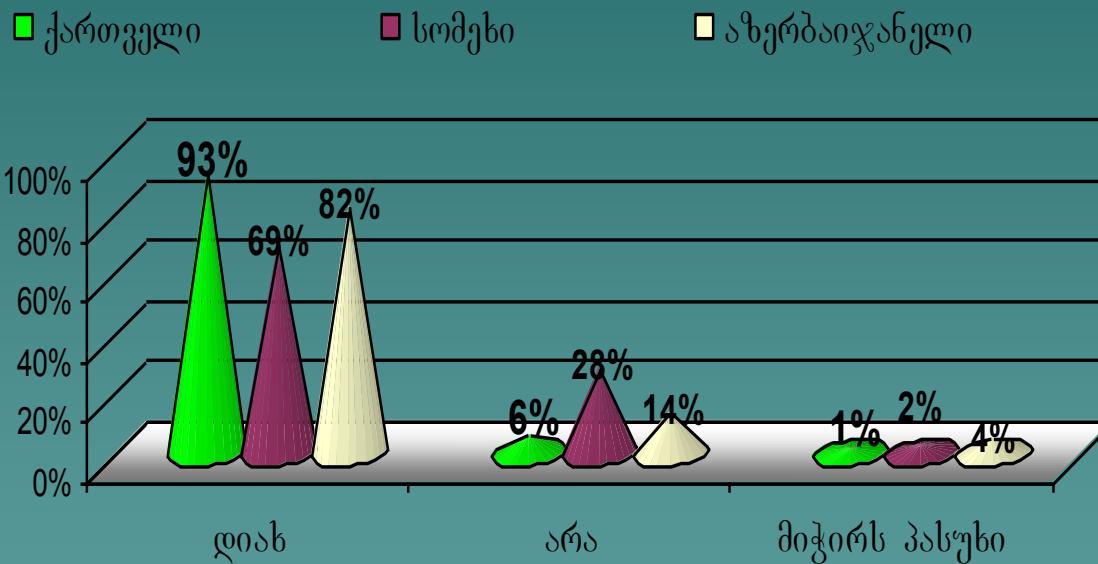

ვიცელდე საქართველოს ისტორია და კულტურა

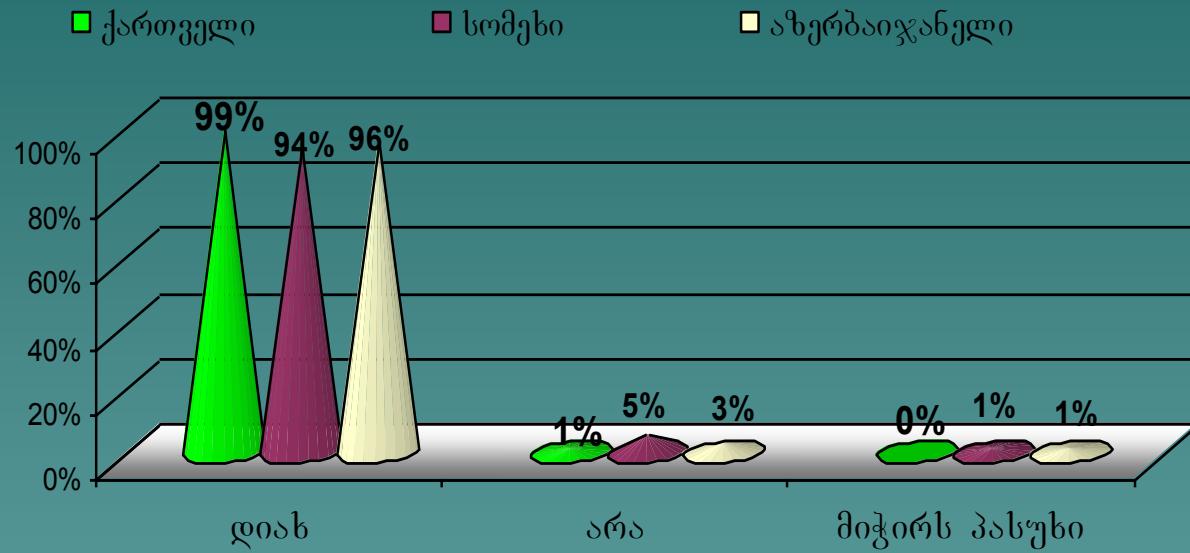

თვალს გადევნებდე ქვეყნის პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ

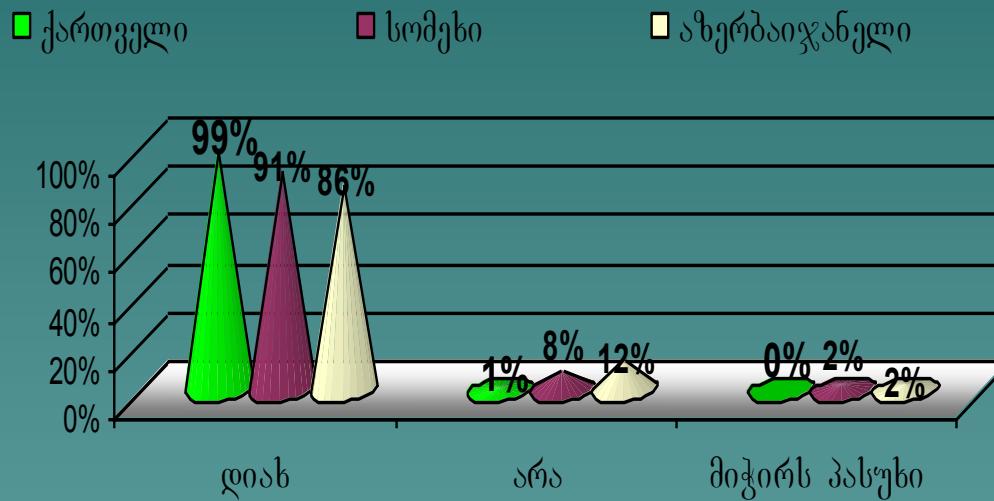
ცხოვრებას

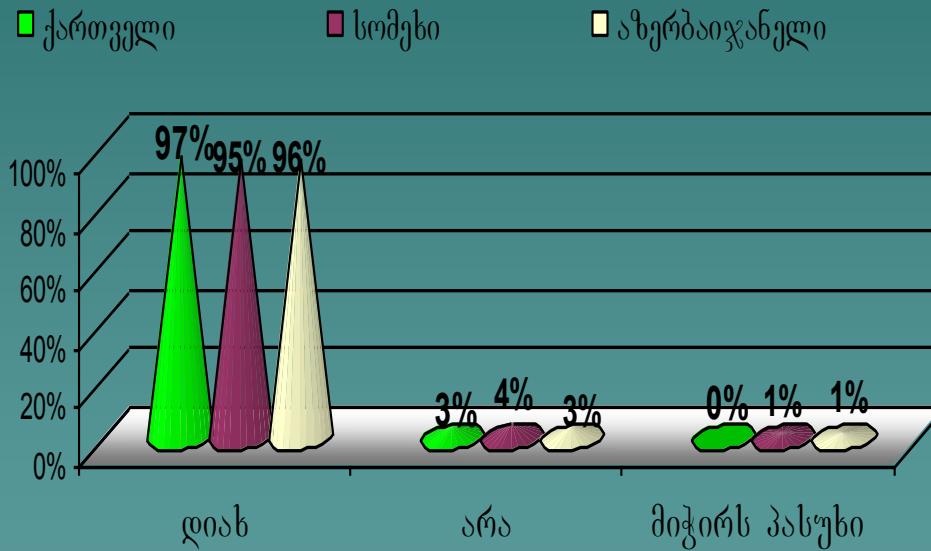
ვამაყობდე ქვეყნის წარმატებებით და ვწუხედე წარუმატებლობების გამო

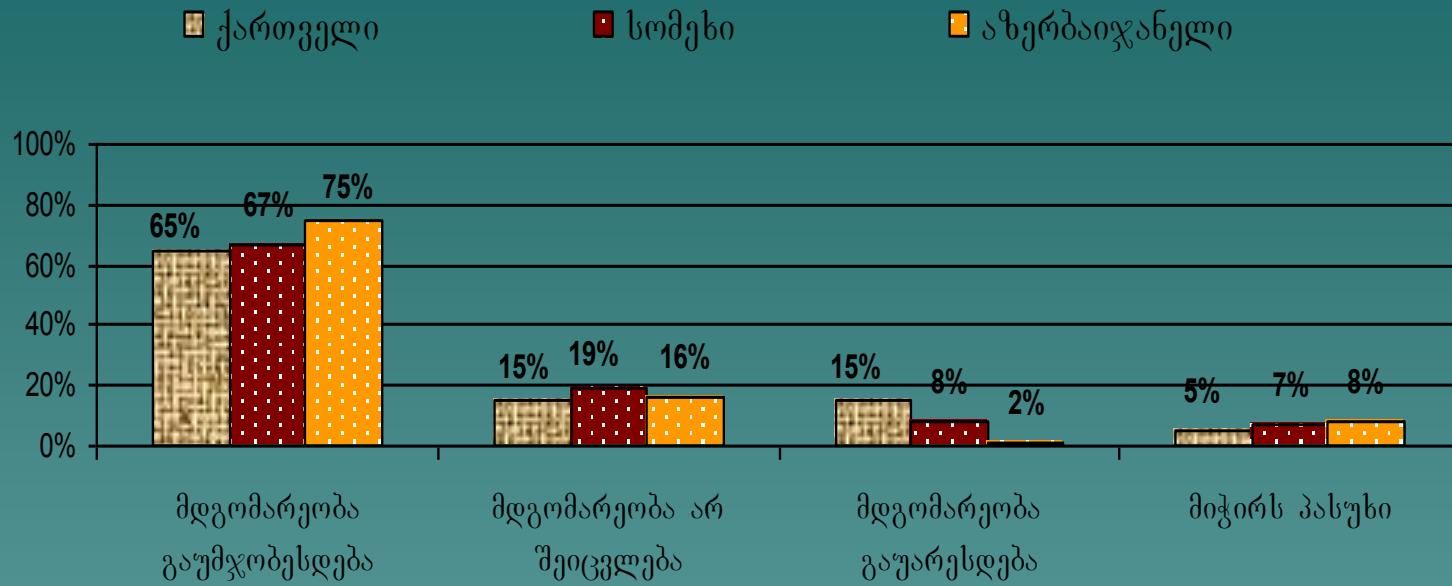
ვიცოდე და ვიზიარებდე ქართული კულტურის ძირითად ღირებულებებს და ტრადიციებს

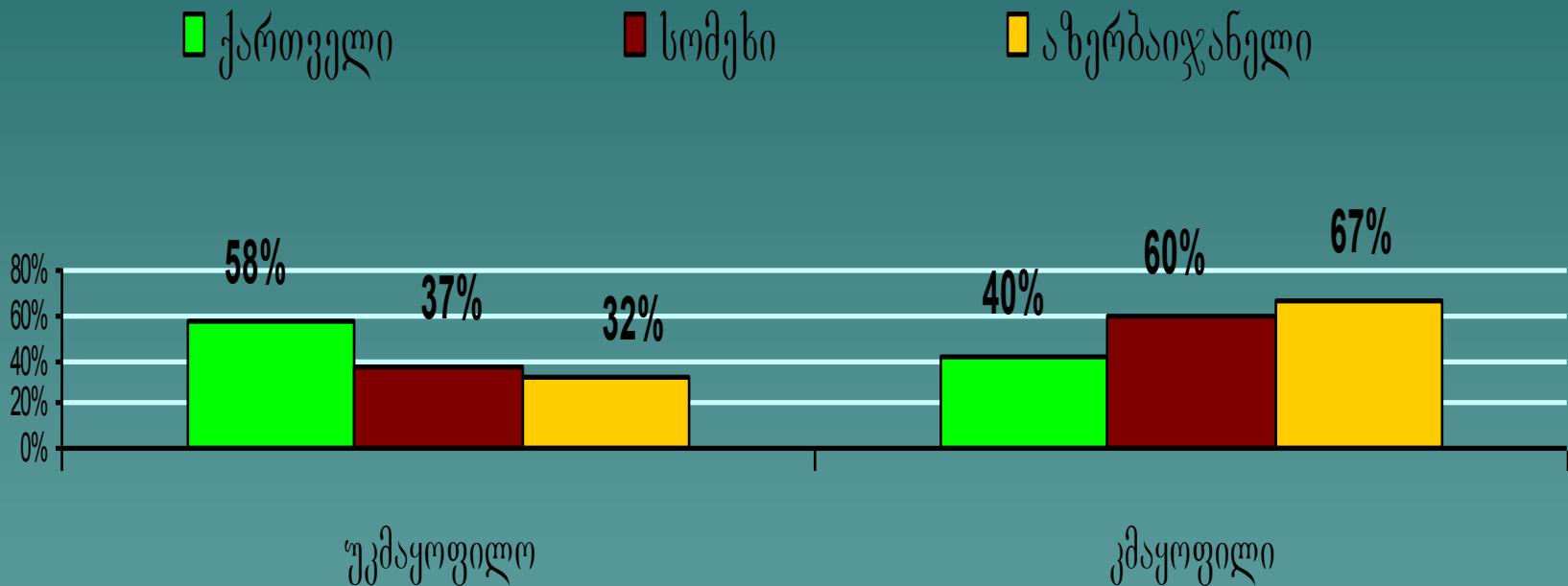
დავიცვა საქართველოს ინტერესები საზღვარგარეთ

როგორ წარმოგიდგენიათ მომავალში ეროვნულათშორისი ურთიერთობები საქართველოში?

ცხოვრებით კმაყოფილება (ბოლო 2-3 წლის მანძილზე)

ეროვნებათშორისი ურთიერთობების გაუმჯობესებისაკენ მიმართული ზომები

- ◆ **ქართველები** - ეროვნებებს შორის დიალოგი, დაახლოება; სწორი სახელმწიფო პოლიტიკა;
- ◆ **სომხები** – რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენა, თავისუფალი მიმოსვლა; ახლაგაზრდული შეხვედრები, ერთმანეთის კულტურის/ისტორიის გაცნობა;
- ◆ **აზერბაიჯანლები** – რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენა, თავისუფალი მიმოსვლა; სწორი სახელმწიფო პოლიტიკა

რომ შევაჯამოთ

- ◆ ზოგადად რესპონდენტთა უმრავლესობა მდგომარეობას აფასებს როგორც დადებითს;
- ◆ საკუთარი ჯგუფის მიმართ ეროვნული და რელიგიური ნიშნით ჩაგვრის ფაქტების შესახებ რესპონდენტების უდიდეს ნაწილს არ სმენიათ; ქართველებს შორის შეტია, ვინც ამბობს, რომ სმენია ხშირად;
- ◆ ქალიან მცირეა იმათი რიცხვი, ვინც სხვა ეროვნების წარმომადგენლებს მოწინააღმდეგებად და კონკურენტებად მიიჩნევს;
- ◆ ისეთი არაფორმალური ურთიერთობების დონეზე, როგორიცაა მეზობელი და მეგობარი სხვა ეროვნებების მიმდებლობის მაჩვენებელი მაღალია სამივე ეთნიკური ჯგუფის შხრიდან;

- ◆ ქართველებისათვის შედარებით მეტად მიუღებელია ერთ ქალაქში/სოფელში ცხოვრება: ჩინელებთან, მუსლიმებთან, ქურთებთან, თურქებთან
- ◆ სომეხი ეროვნების რესპონდენტებისთვის – თურქები, მუსლიმები, აზერბაიჯანლები, ქურთები
- ◆ აზერბაიჯანელი ეროვნები რესპონდენტებისთვის – ჩინელები, ქურთები, ებრაელები
- ◆ არაქართველთა დამოკიდებულება ეთნიკური ქართველების მიმართ უფრო დადებითია, ვიდრე ამ უკანასკნელთა დამოკიდებულება ეთნიკურ უმცირესობათა მიმართ

რომ შევაჯამოთ

- ◆ ქართველი რესპონდენტების დიდი ნაწილი მომხრეა სხვა ეთნიკური ჯგუფების ასიმილირებისა და სატიტულო ერის პრივილეგირების; ქართველთა შორის მეტია, იმათი რიცხვი, ვისთვისაც ეთნიკური უმცირესობა პრობლემასთან და სახელმწიფო სტატუსის პოტენციურ საფრთხესთანაა ასოცირებული;
- ◆ მნიშვნელოვანი განსხვავებაა ამ სამი ძირითადი ჯგუფის მიერ რუსების აღქმაში; კერძოდ ქართველთა აღქმა უფრო ნებატიურ ელფერს იძენს;
- ◆ დამოკიდებულება არამართლმადიდებელების მიმართ (კათოლიკეების გარდა) საკმაოდ უარყოფითია; ქრისტიანი და მართლმადიდებელი დიდწილად გაიგივებულია;
- ◆ პირველადი ჯგუფის დონეზე (ოჯახის წევრი) სხვა ეთნიკური ჯგუფის წევრი ძირითადად მიუღებელია;

რომ შევაჯამოთ

- ◆ საქართველოში მცხოვრები ეთნოსები კარგად არ იცნობენ ერთმანეთის კულტურულ ტრადიციებს;
- ◆ სხვა ქვეყნების გავლენა ეროვნებათაშორის სიტუაციაზე საქართველოში არავის შეუფასებია დადგებითად;
- ◆ გამოკითხულთა უმრავლესობისთვის მოქალაქეობას გარკვეული მნიშვნელობა აქვს, მაგრამ მთავარია ეროვნული კუთვნილება;
- ◆ ეროვნებათშორისი ურთიერთობების გაუმჯობესებისაკენ მიმართული ზომები ნაკლებადაა გააზრებული და ის, რაც აღინიშნა განსხვავდება ქართველებისა და არაქართველების წარმოდგენაში

მადლობას მოგახესებებით
კურადღებისათვის